

1.BASKI

ŞMAFL DERGI 10A

10-A'nın Kıymetli Hazinesi

Merhaba Sevgili Okuyucumuz!

Şu an yayın hayatına yeni başlamış bir derginin ilk sayısının giriş yazısını okumaktasınız. Umuyoruz ki ilk sayfasını şu an açtığınız dergimizin sayfalarını çevirdikçe içeriğimizi beğenir ve kendinize uygun bir kısım bulabilirsiniz. Çok seveceğiniz bir dergi olmasını temenni ediyoruz.

Tabii şu an elinizde tuttuğunuz derginin içeriğini merak ediyor olabilirsiniz. Ancak dergimizi edebiyat dergisi, sanat dergisi, spor dergisi gibi isimlerle kategorilendirmek pek mümkün değil. Çünkü dergimiz bilimden sanata, kültürden doğaya pek çok alanda renkli sayfalara sahiptir. Bu sebeple sanatseverleri, sporseverleri, edebiyat tutkunlarını, ilgi çekici konular üzerine yazılar görmek isteyenleri bu renkli sayfalar arasında bir yolculuğa çıkmaya davet ediyoruz.

Bu renkli dergimizin bir sayfasında sıkılsanız dahi sayfayı çevirdiğinizde diğer sayfada göz kırpmadan okuyacağınız, sizi alıp farklı dünyalara daldıracak konular bulacağınız bir dergi vadediyoruz.

Peki dergimiz bu denli farklı konuları nasıl aynı anda ve güzel bir şekilde işleyebiliyor? Bunun sebebi tabii ki başarılı ve alanlarında donanımlı yazarlarımızdır. Yazarlarımıza buradan emekleri için teşekkürlerimizi iletiyoruz.

Bir teşekkürü de sizin hak ettiğinizi düşünüyoruz. Yeni çıkan bu dergiyi aldığınız ve okumaya başladığınız için size minnetlerimizi sunuyor, özenle hazırlanmış bu sayfaları tekrar tekrar okuma isteğinde bulunacağınızı umuyoruz.

Aman artık şu iki kelamı daha fazla uzatmadan sizi hazinemizle başbaşa bırakalım

ALFABELER VE TÜRK ALFABELERİ HAKKINDA

Alfabeler ve Türk Alfabeleri Hakkında

Alfabeler, insanların sesleri yazılı forma dönüştürmek için kullandıkları sembollerin sistematik bir düzenidir. Her dilin kendine özgü bir alfabetesi vardır ve bu alfabeler, o dilin seslerini temsil etmek için farklı semboller içerir.

Türk alfabetesi, Türkçe dilini yazmak için kullanılan alfabetedir. Türk alfabetesi, Latin alfabetesi temel alınarak oluşturulmuştur ve 29 harften oluşur. Bu harfler, sesli ve sessiz harfleri içerir ve Türk dilinin seslerini tam olarak temsil eder. Türk alfabetesi, 1928 yılında Türkiye'de kabul edilmiş ve kullanılmaya başlanmıştır.

Türk alfabetesi, dilbilgisine uygun olarak sesleri gösterir. Örneğin, "A", "E", "I", "İ", "O", "Ö", "U", ve "Ü" gibi sesli harfler bulunurken, "B", "C", "Ç", "D", "F", "G", "Ğ", "H", "J", "K", "L", "M", "N", "P", "R", "S", "Ş", "T", "V", "Y", ve "Z" gibi sessiz harfler de bulunmaktadır.

Türk alfabetesinin diğer dillerden farklı özelliklerinden biri de ünlü uyumudur. Türk alfabetesinde, kelimenin vurgulu hecesine bağlı olarak ünlülerin genişleme veya daralma durumları değişebilir. Bu özellik, Türkçenin ses yapısını ve telaffuzunu belirginleştirir.

Türk alfabetesi, Türkçe dilinin zenginliğini ve çeşitliliğini yansıtan önemli bir unsurdur. Bu alfabenin kabulü, Türkçenin yazılı kültürünü güçlendirmiş ve dilin yaygın kullanımını teşvik etmiştir. Günümüzde, Türk alfabetesi Türkiye'de ve diğer Türkçe konuşulan ülkelerde yaygın olarak kullanılmaktadır ve Türk kültürünün önemli bir parçasını oluşturmaktadır.

Göktürk Alfabetesi Hakkında

Göktürk alfabetesi, Orta Asya'da Göktürk Kağanlığı döneminde (6. ve 8. yüzyıllar arası) kullanılan bir alfabetedir. Bu alfabenin en eski Türk alfabetesi olduğuna inanılır. Göktürk alfabetesi, dikdörtgen veya kare biçimindeki sembollerden oluşur ve soldan sağa yazılır. İlk olarak Göktürk Kağanlığı döneminde kullanılmış olmasına rağmen, günümüzde kullanımı yaygın değildir.

ALTIN KÜRE ÖDÜLLERİ 2024

Hollywood Yabancı Basın Birliği (HFPA) tarafından düzenlenen ve her yıl televizyon ve sinema dünyasının en iyileri için verilen Altın Küre (Golden Globe) Ödülleri Los Angeles'taki törenle sahiplerini buldu. ABD'nin Los Angeles kentinde düzenlenen Altın Küre, 10 Mart'taki Oscar Ödülleri ile taçlanacak olan sinema ve dizi ödülleri sezonunun ilk ödül töreni olma özelliğini taşıyor. Geçtiğimiz yıl yaşanan grev nedeniyle Ocak 2024'e ertelenen Altın Küre Ödül Töreni Jo Koy'un sunumuyla gerçekleşti ve kazananlar ödülleri kavuştu. Succession 4 ödül alırken En İyi Film dahil beş ödülle Oppenheimer geceye damga vurdu.

Bu yıl 81'inci kez sahiplerini bulan Altın Küre Ödülleri'nde sinema kategorisinde Greta Gerwig'in "Barbie"si dokuz adaylıkla zirveye yerleşirken, Christopher Nolan imzalı "Oppenheimer" sekiz adaylıkla onu takip etmişti.

9 adaylıkla gecenin en çok ödüle aday gösterilen filmi olan Barbie, En İyi Yönetmen ve En İyi Senaryo yarışlarını kaybetse de filme 'What Was I Made For?' şarkısını Billie Eilish ve kardeşi Finneas, ödüle layık görüldü.

Oppenheimer gecenin en büyük ödülü olan "En İyi Drama Filmi" de dahil olmak üzere beş ödül kazandı. Oppenheimer'daki rolleriyle Gillian Murphy "Drama Dalında En İyi Erkek Oyuncu" ödülünü, Robert Downey Jr "En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu" ödülünü, filmin yönetmeni Christopher Nolan da "En İyi Yönetmen" ödülünü kazandı. Müzikleri Ludwig Göransson tarafından yapılan film beşinci ödülünü de "En İyi Film Müziđi" dalında kazandı.

"İlk nükleer bombanın babası" olarak anılan esrarengiz bilim adamını ve atom bombasının keşfini anlatan Oppenheimer filmi, dünya çapında 995 milyon dolar hasılat yapmıştı.

ALTIN KÜRE ÖDÜLLERİ 2024

• SİNEMA DALINDA KAZANANLAR

- En İyi Film (Drama): **Oppenheimer**
- En İyi Film (Komedi/Müzikal): **Poor Things**
- En İyi Yönetmen: **Christopher Nolan - Oppenheimer**
- En İyi Erkek Oyuncu (Drama): **Cillian Murphy - Oppenheimer**
- En İyi Kadın Oyuncu (Drama): **Lily Gladstone - Killers of the Flower Moon**
- En İyi Erkek Oyuncu (Komedi/Müzikal): **Paul Giamatti - The Holdovers**
- En İyi Kadın Oyuncu (Komedi/Müzikal): **Emma Stone - Poor Things**
- En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu: **Da'Vine Joy Randolph - The Holdovers**
- En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu: **Robert Downey Jr. - Oppenheimer**
- En İyi Senaryo: **Justine Triet & Arthur Harari - Anatomy of a Fall**
- En İyi Özgün Müzik: **Oppenheimer**
- En İyi Özgün Şarkı: **"What Was I Made For?" Billie Eilish O'Connell & Finneas O'Connell - Barbie**
- En İyi Yabancı Film: **Anatomy of a Fall**
- En İyi Animasyon Film: **The Boy and the Heron**

• TELEVİZYON DALINDA KAZANANLAR

- En İyi Dizi (Drama): **Succession**
- En İyi Dizi (Komedi): **The Bear**
- En İyi Mini Dizi / TV Filmi: **Beef**
- En İyi Erkek Oyuncu (Drama): **Kieran Culkin - Succession**
- En İyi Kadın Oyuncu (Drama): **Sarah Snook - Succession**
- En İyi Kadın Oyuncu (Komedi): **Ayo Edebiri - The Bear**
- En İyi Erkek Oyuncu (Komedi): **Jeremy Allen White - The Bear**
- En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu (Drama/Komedi): **Matthew Macfadyen - Succession**
- En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu (Drama/Komedi): **Elizabeth Debicki - The Crown**
- En İyi Erkek Oyuncu (Mini Dizi/TV Filmi): **Steven Yeun - Beef**
- En İyi Kadın Oyuncu (Mini Dizi/TV Filmi): **Ali Wong - Beef**

Azra Bilge Bahadırılı

EN BÜYÜK MİRAS: CUMHURİYETİMİZ

29 Ekim: her yaşında, ülkemizin her yerinde gururla kutlanan ve kutlanacak olan mirasımız Cumhuriyet'in günüdür! Bu büyük gün, milletimizin azmi, kararlılığı ve birlik beraberliği ile yazılmış destansı bir başarı öyküsünün kutlamasıdır.

Geçtiğimiz sene 100. yılını kutladığımız Cumhuriyetimizin bize verilen en büyük armağan olduğunun bilincindeyiz. Bu bir asırlık süre zarfında, Türkiye birçok badire atlatmış, büyük değişimler yaşamış ve önemli başarılarla imza atmıştır.

Cumhuriyetin ilk yıllarında, Atatürk önderliğinde gerçekleştirilen devrimler, Türkiye'yi modern bir ulus devlete dönüştürdü. Eğitim, hukuk, ekonomi ve diğer alanlarda yapılan reformlar, ülkenin kalkınmasına ve gelişmesine katkıda bulundu.

Sonraki yıllarda Türkiye, siyasi ve ekonomik açıdan önemli ilerleme kaydetti. Demokrasinin güçlenmesi, Avrupa Birliği'ne entegrasyon süreci ve ekonomik büyüme, Türkiye'nin uluslararası alandaki saygınlığını artırdı.

Bugün Türkiye, bölgesinde ve dünyada önemli bir role sahiptir. Ekonomik ve siyasi gücüyle, birçok uluslararası sorunun çözümüne katkıda bulunmaktadır.

Cumhuriyetimizin 100. yılında, geçmişten aldığımız güçle geleceğe emin adımlarla ilerliyoruz. Hedefimiz, Türkiye'yi daha da güçlü, müreffeh ve saygın bir ülke haline getirmektir.

100. Yıl Kutlamaları:

Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yılı, çeşitli etkinliklerle kutlanıyor. Ülkenin dört bir yanında konserler, sergiler, konferanslar ve diğer etkinlikler düzenleniyor. Bu etkinlikler, cumhuriyetin kazanımlarını hatırlatmak ve geleceğe dair umutları paylaşmak için bir araya gelme imkânı sunuyor.

Cumhuriyetin Kazanımları:

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bu yana birçok önemli kazanım elde edilmiştir. Bunlardan bazıları şunlardır:

Demokrasinin güçlenmesi: Türkiye, çok partili bir demokrasiye sahip bir ülkedir. Serbest seçimler yapılmakta ve her vatandaşın oy kullanma hakkı bulunmaktadır.

EN BÜYÜK MİRAS: CUMHURİYETİMİZ

Ekonomik büyüme:

Türkiye ekonomisi son yıllarda önemli bir büyüme göstermiştir. Ülke, birçok sektörde yatırımlar yapmakta ve dünya ekonomisine entegre olmaktadır.

Eğitimde ilerleme:

Türkiye'de eğitim seviyesi her geçen gün yükselmektedir. Fırsat eşitliği sağlanmakta ve eğitime erişim artmaktadır.

Sağlıkta gelişmeler: Türkiye'de sağlık hizmetlerinin kalitesi artmaktadır. Devlet hastanelerinin yanı sıra özel sağlık kuruluşları da hizmet vermektedir.

Sosyal hayatta gelişmeler: Türkiye'de sosyal hak ve özgürlükler artmaktadır. Kadın-erkek eşitliği, engelli hakları ve diğer sosyal konularda önemli ilerleme kaydedilmiştir.

Geleceğe Dair Umutlar:

Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yılında, geleceğe dair birçok umut ve hedefimiz var. Bunlardan bazıları şunlardır:

Daha güçlü bir demokrasi: Demokrasinin kurumlarını daha da güçlendirmek ve tüm vatandaşlara eşit hak ve özgürlükler sağlamak.

Daha müreffeh bir ekonomi: Ekonomik kalkınmayı sürdürmek ve tüm vatandaşlara refah seviyesini yükseltmek.

Daha saygın bir ülke: Uluslararası alanda daha etkin bir rol oynamak ve Türkiye'nin saygınlığını artırmak.

Cumhuriyet, Türk milletinin iradesinin, özgürlüğünün ve bağımsızlığının bir simgesidir. Cumhuriyet'in ilanı, ülkemizin tarihinde dönüm noktalarından biridir ve Türkiye'nin modernleşme ve ilerleme yolundaki kararlı adımlarının bir ifadesidir. Cumhuriyet, her bir vatandaşın eşit ve özgür bir şekilde yaşama hakkını güvence altına alırken, toplumumuzu bir araya getiriyor ve ortak değerlerimiz etrafında kenetlenmemizi sağlıyor. Bu nedenle, Cumhuriyet'in değerlerini korumak ve yaşatmak, gelecek nesillere daha güçlü bir Türkiye mirası bırakmak için hepimize büyük bir sorumluluk düşüyor.

Hep birlikte, en yüksek sesle: Yaşasın Cumhuriyet!

Arda Berat Çavuşoğlu

DONDURULMUŞ ÜMITLİ İNSANLAR

Dondurulmuş Ümitli İnsanlar

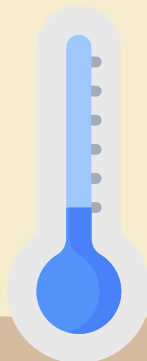
Teknolojinin gelişmesi, bilim insanlarının kendi sınırlarını zorlama isteği ve ölümden korkan insanların ölümü erteleme, hatta bitirme, umudu sonucu ortaya "Kriyonik" denilen bir yöntem çıkmıştır. Kriyonik, Yunanca "soğuk" anlamına gelen "kryos"tan türemiştir. Bu yöntem, gelecekte tıp teknolojisinin yeterince gelişmiş olması umuduyla, insan ya da hayvan bedeninin dondurulması ve düşük sıcaklıkta (-196 °C) korunmasıdır. Bu yöntemle dondurulmuş bedenlerin, tıp teknolojisi yeterince gelişince, ısıtılarak hayata döndürülmesi amaçlanmaktadır.

Bu yöntem, günümüz tıp teknolojisiyle uygulanması mümkün olmamakla birlikte, bilim topluluğu tarafından sözdebilim (sahte bilim) ve şarlatanlık, sahtekarlık olarak yorumlanıyor. Dondurma işlemi ancak istekli, müşteri klinik ve legal olarak ölüye gerçekleştirilebilir. Bu işlemlere ölümden hemen sonra başlanabilir.

Kirokoruma: hücrelerin, dokuların veya organların maddenin, bedenin korunması amacıyla dondurulması; işlemi sırasında buz oluşumunu engellemek için kiroskoruyucu, dokuyu donma hasarı almaktan koruyan bir madde kullanılır. Ancak bir bedenin kiroskorumadan sonra yeniden canlandırılması, en azından günümüz teknolojisiyle, beyne ve beynin içindeki sinir hücrelerine zarar verdiği için mümkün değildir.

Kriyonik işlemler ilk defa 1967 yılında James Bedford'un bedenine uygulanmıştır. 2014 itibarıyla Amerika Birleşik Devletleri'nde yaklaşık 250 beden kiroskoruma işleminden geçirildi ve 1500 kişi kiroskoruma için anlaşma yaptı. 1960 ve 1970'lerde gerçekleşen ilk kiroskoruma denemeleri başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Biri dışında tüm şirketler bu işten vazgeçmiş ve depoladıkları bedenler çözülüp imha edilmiştir. Bu veriler bize kriyonik işlemlerin, ancak daha çok şirketlerin ne kadar korkutucu ve güvenilmez olduğunu gösteriyor.

Emir Yaşar

2023: TEKNOLOJİNİN ZİRVESİNDEKİ YIL

Yapay Zeka ve Makine Öğrenimi

2023, yapay zeka ve makine öğrenimi alanında devrim niteliğinde gelişmelere sahne oldu. Gelişmiş algoritmalar ve derin öğrenme modelleri, çeşitli sektörlerde daha etkili ve hızlı çözümler sunmaya başladı. Sağlık, finans ve üretim gibi sektörlerde yapay zeka yapay zeka temelli uygulamaların kullanımı arttı.

Kuantum Bilgisayarlar

Geleneksel bilgisayarların ötesine geçen kuantum bilgisayarlar, kriptografi, malzeme bilimi ve yapay zeka gibi alanlarda çığır açan çözümler sunmaya başladı. Büyük teknoloji şirketleri, kuantum bilgisayarları üzerindeki çalışmaları hızlandırdı ve bu alandaki rekabet kızıştı.

Yeşil Teknolojiler

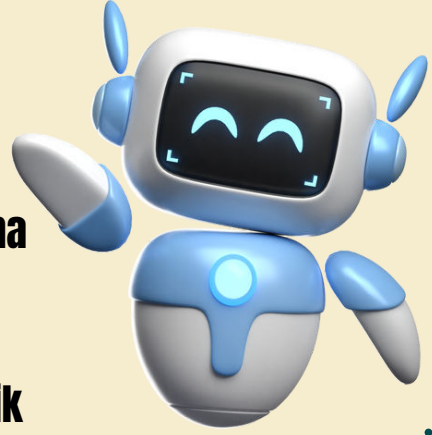
Sürdürülebilirlik ve çevre dostu teknolojiler, 2023'te daha fazla odak noktası haline geldi. Yenilenebilir enerji kaynakları, enerji depolama sistemleri ve çevre dostu üretim süreçleri, şirketlerin ve bireylerin sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olur.

Derda Tuna Irkıçatal
Halil İbrahim Başeğmez

Geçtiğimiz yıl, teknoloji dünyasında bir dönüm noktası olarak kayıtlara geçti. 2023, inanılmaz teknolojik gelişmelerle dolu bir yıl olarak karşımıza çıktı. Yenilikçi projeler, akıllı cihazlar ve siber güvenlik alanındaki ilerlemelerle dolu bir yıl oldu.

5G Teknoloji

2023 yılında, 5G teknolojisi geniş bir kullanıcı tabanına ulaştı. Operatörlerin ağlarını genişletmesiyle daha fazla bölgede erişilebilir hale geldi. Bu, daha hızlı internet, düşük gecikme süreleri ve güvenilir bağlantılar sunarak iş dünyasında ve tüketici elektroniğinde büyük bir etki yarattı.

KİTAPLARIN HAYATIMIZA ETKİSİ

Yolculukların Kapıları

Kitaplar, okuyucularını bilmedikleri yerlere götürme yeteneğine sahiptir. Romanlar, seyahat kitapları ve macera hikayeleri aracılığıyla insanların farklı kültürleri, coğrafyayı ve toplumları keşfetmesine olanak sağlarlar. Bu sayede okuma deneyimi sadece kelime sıraları değil aynı zamanda gerçek dünyanın kapılarını aralamak da demektir.

Duygusal Bağlantılar

Romanlar, şiirler ve öyküler duygusal yapıları kurmamıza yardımcı olur. Karakterlerin yaşadığı deneyimler, okuyucunun empati kurmasına ve kendi yaşantısını daha güzel sürdürmesine imkan sağlar. Bu duygusal bağlar, hayatımızın gidişatını daha derin bir şekilde ele alır.

Kerem Punar

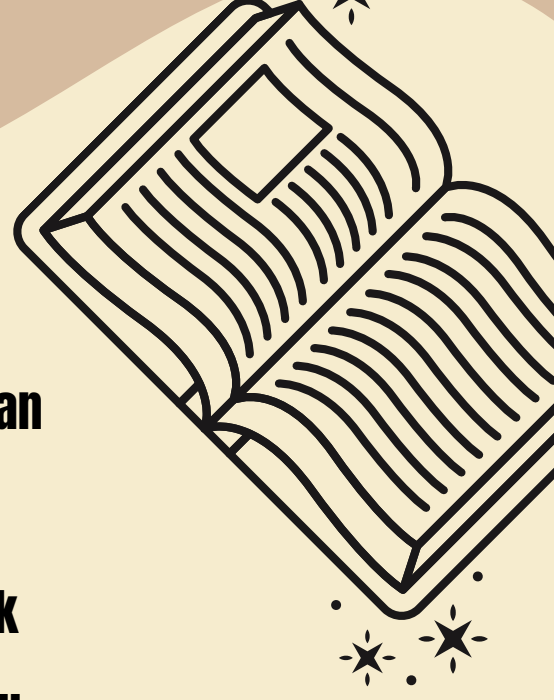
Kitaplar bilgi kaynaklarının ötesinde bizi düşündüren, duygusal olarak zenginleştiren ve hayatımıza anlam katan güçlü araçlardır. Bir kitabın sayfaları arasında gezinirken, sadece bilgi edinmekle kalmayız, aynı zamanda derin düşüncelere dalarız. Duygusal dünyamızı zenginleştirirler ve içsel bir keşif yolculuğuna çıkmamızı sağlarlar.

Düşünce Denzinde Yüzmek

Kitaplar düşünsel ufukumuzu genişletir ve düşünce kapasitemizi artırır. Felsefi eserler, bilim kitapları ve edebiyat metinleri okuyuculara farklı perspektifler sunar ve karmaşık sorunları anlama ve çözme becerilerini geliştirir. Kitaplar, bir düşünceyi denizde izlemek gibi, zihinsel olarak yeni kıyılar keşfetmemize olanak tanır.

KAYBOLANLAR

Kaybolanlar...Zamanla birlikte ufalanıp toz olanlar...Bu köşemizde eskiden sıkça kullanılan fakat Türkçe dilinin sadeleşmesinden sonra unutulmaya yüz tutmuş kelimelerimize ışık tutacağız. Tüm kayıplarımıza ışık tutamayacak olsak da birkaçını sizlerle paylaşmak istedik...

LEHFE: kaybolan veya yokolan bir şey için üzülmeye

EVFA: çok vefalı, sadakatli

DÜR-DANE: inci tanesi, çok güzel

KEM-TER-ANE: acızca, çok küçükçe (kendisinden bahsedilirken alçakgönüllü davranan kimse)

HELÂHİL: zehir, Boğanotu (çokça zehirli bir çiçek)

SERGÜZEŞT: macera, serüven

A'DA: En zâlim, en çok düşmanlık eden

HODGÂM: Bencil, egoist, kendini beğenmiş

AVARİF: bilgin, alim

ANBER: Derisinden kalkan yapılan bir balık/ Güzel kokulu bir madde

İZLAM: Karanlık olmak. Zulme giriftar olmak

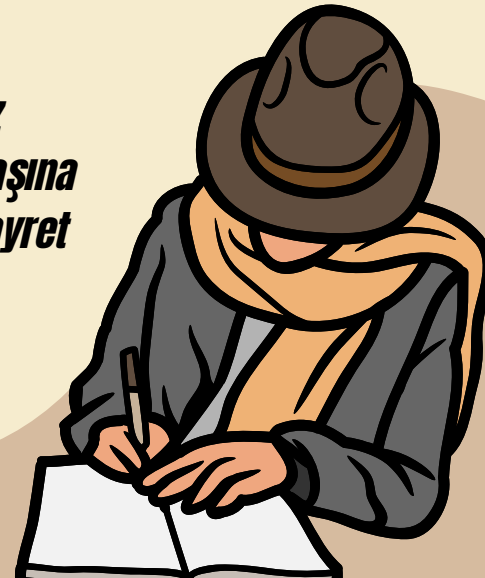
NE-ŞEBPERESTEM: Karanlık ve zulümatı seven ve isteyen değilim.

YÜMİN: Bereket, uğur

CEMAAT: Gayeleri bir olan topluluk

ÂNÂ-ÜL-LEYL: Gece yarıları, gecenin geç vakitleri

BERK-İ BASAR: Birdenbire tepesinde çakan şimşekten mâruz olduğu dehşet ve şiddet hâlinden mecaz olarak, ansızın başına gelen mühlük (öldürücü) hadisenin ıstırabıyla dehşet ve hayret içinde duyulan keskin intibah

KAYBOLANLAR

KAHVEHANELER

Söylenenlere göre on altıncı yüzyılın ikinci yarısında Hakem ile Şems adında iki tüccar İstanbul'un Tahtakale semtinde birer kahvehane açmıştı. Kahvehanelerin serüveni de işte burada başlıyordu.

İstanbul halkının vazgeçilmezi olmayı başaran kahvehanelerin şöhreti bütün Osmanlı İmparatorluğuna yayılmış, kahvehaneler imparatorluğun dışına çıkmış (17.yy) ve Avrupa dahil olmak üzere çoğu bölgede kısa zamanda popüler olmuştu. Mahalle kahvesi olarak bilinen kahvehanede, her mahallenin imam, muhtar ve ileri gelenlerine mahsus o zamana göre adeta bir kulüp niteliğindediydi. Kahvehanelerde adından da anlaşılacağı üzere kahve-yahut çay, çeşitli meşrubatlar, nargile vb.-içilir ve çeşitli masa oyunları oynanırdı. Halen varlığını sürdüren kahvehanelerde eskiden-şimdikin aksine- ilmi, edebi konuşmaların, tarih sohbetlerinin yapıldığı ve hatta şiir ve manzumelerin okunduğu, hikâyelerin anlatıldığı, bilmeyenlerin bilenlerden istifade ettiği semtlerin kültür merkeziydi. Bu nedenden dolayı kahvehaneye kıraathane de denirdi. Kahvehanelerde bir de meddahlar bulunurdu.

KAYBOLANLAR

KAHVEHANELER

Meddahlar; halk arasında dolaşan ya da yazılı edebiyattan alınma veya kendilerinin zemin ve zamana uygun olarak uydurmuş oldukları hikâyeleri, kahramanlarının şivelerini taklit edip türlü jest ve mimiklerle anlatırlardı.

Meddah, kahvehanede yüksekçe bir yere oturup omuzunda mendili, elinde bastonuyla oyuncu kadrosunu tek başına canlandırırđı. Meddah konuşmaya başladığı zaman kahvehanedeki herkes büyük bir dikkatle meddahı dinler, kahvehaneden çıt çıkmazdı...

Sudem Ötgüç

DEPRESYON

Depresyon; kişinin mutlu olma ve hayattan zevk alma yetisini geçici olarak kaybettiği, duygu durumunu, düşüncelerini, bedenini ve zihnini hastalandıran bir psikiyatrik bozukluktur. Depresif bozukluklar üçe ayrılır: bipolar bozukluklar, majör depresif bozukluklar, kalıcı depresif bozukluklar.

BİPOLAR BOZUKLUK

Bipolar bozukluklar; kişinin ruh hâlini, enerjisini, konsantrasyonunu ve günlük yapılan aktiviteleri yerine getirme becerisini etkileyen psikolojik-psikiyatrik rahatsızlıklardır. Yani; kişinin kendini çok iyi hissederken bir süre sonra aniden içine kapanık bir hal alması, ruh hâlinin en uç seviyelerde olmasıdır.

Manik Dönemler: Manik dönemler, bipolar bozukluğun bir parçasıdır ve kişinin ruh halinin aşırı yüksek olduğu, enerjinin arttığı zaman dilimleridir. Ancak bu yüksek ruh hali bazen sorumsuz davranışlarla da ilişkilendirilebilir. Kişi, normalden daha riskli işlerde bulunma gibi dürtüsel davranışlar sergileyebilir.

Depresif Dönemler: Depresif dönemler bipolar bozukluğun diğer yüzüdür ve kişinin ruh halinin aşırı düşük olduğu, umutsuzluk, üzüntü ve değersizlik hislerinin baskın olduğu zaman dilimleridir. Bu dönemde, kişi genellikle normal günlük aktivitelerini yapmakta zorlanır, ilgisini kaybeder, enerjisi düşer, uyku ve iştah problemleri yaşayabilir. Depresif dönemlerde, kişi intihar düşünceleri veya intihar girişimleri gibi ciddi belirtiler de gösterebilir.

DEPRESYON

MAJÖR DEPRESİF BOZUKLUK

Majör depresif bozukluklar; uzun süre boyunca kişinin neredeyse hiçbir şeyden hiçbir keyif alamadığı, sürekli bir umutsuzluk ve değersizlik hissinde olduğu ve uyku iştah ve konsantrasyon sorunları yaşadığı depresif bozukluklardır. Halk arasında kullanılan "depresyon" terimi çoğu zaman bu tür depresif bozuklukları ifade eder.

KALICI DEPRESİF BOZUKLUK

Kalıcı depresif bozukluğa sahip kişiler neredeyse her gün düşük ruh hali, umutsuzluk ve değersizlik hissi yaşar. Diğer depresyon türlerine benzer şekilde, kalıcı depresif bozukluk da kişinin günlük aktivitelerini yapmasını zorlaştırabilir ve genel yaşam kalitesini olumsuz yönde etkileyebilir. Bu bozukluğun teşhisinin koyulması için yetişkinlerin en az iki, çocukların ise en az bir yıl depresif hâlde olmaları gerekir. Kalıcı depresif bozukluk, majör depresyon kadar şiddetli semptomlar göstermeyebilir, ancak sürekli olarak kişinin yaşamını etkileyen bir durumdur. Belirtiler genellikle hafif veya orta şiddette olabilir, ancak uzun süreli olduğu için kişinin genel iyilik hali üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Tedavi genellikle ilaçlar ve terapi kombinasyonunu içerir. Kalıcı depresif bozukluk, tedavi edilmediğinde kişinin işlevselliğini ve yaşam kalitesini önemli ölçüde etkileyebileceğinden, erken tanı ve tedavi önemlidir.

Şeyma Nur Yılmaz

KOMODO EJDERLERİ: GIZEMLİ DİYARIN EFENDİLERİ

Yaşayış Biçimi

Komodo ejderleri genellikle sıcak, kuru iklimlere sahip tropikal ormanlar, savanlar ve volkanik adalar gibi çeşitli habitatlarda bulunur. Diğer sürüngen türleri gibi, sucul yaşam alanlarından uzak durabilirler. Bu, onları karasal yaşamda oldukça yetenekli kılar.

Bu zorlu koşullarda hayatta kalmak için, Komodo ejderleri çeşitli adaptasyonlar geliştirmiştir. Derileri, güneşin zararlı etkilerinden korunmalarına ve vahşi doğanın sert şartlarına dayanmalarına yardımcı olacak şekilde özel olarak tasarlanmış güçlü bir zırh görevi görür.

Avlanma Şekli

Komodo ejderleri avlanırken, stratejik bir plan izlerler. Sessizce pusuya yatarlar ve beklerler, ardından hızlı bir şekilde avlarına saldırırlar. Öldürülen avlarını daha sonra izlerler ve zehirli tükürükleri, avlarını etkisiz hale getirip sindirmelerine yardımcı olur.

İlgi Çekici Özellikleri

Komodo ejderleri, sadece büyüklükleri ile değil, aynı zamanda renk değiştirme yetenekleri ile de dikkat çeker. Bu özellik, çevrelerine daha iyi uyum sağlamalarına yardımcı olur. Ayrıca, çene yapısı ve dişleri, oldukça etkileyici bir avcı olmalarını sağlar.

Acımasız Özellikleri

Komodo ejderleri, acımasız avcıları olarak ün yapmıştır. Zehirli tükürükleri, avlarının ölümüne neden olabilir veya bu zehir tarafından zayıflamış av komodo ejderi tarafından önce karnının yarılıp iç organlarının yenilmesiyle birlikte canlı bir şekilde acı çekmesini sağlarken zavallı hayvan acılar içinde ölür. Ayrıca, devasa boyutları ve hızlı hareket yetenekleri, avlarını kovalamak için son derece etkili araçlardır.

Sonuç olarak, Komodo ejderleri sadece vahşi yaşamlarıyla değil, aynı zamanda benzersiz adaptasyonları ve avcılık stratejileriyle de büyüleyici yaratıklardır. Bu dev sürüngenler, doğanın karmaşık dokusunda önemli bir rol oynar ve bilim dünyası için hala keşfedilmeyi bekleyen pek çok sırrı barındırır.

Ömer Yusuf Yıldız

Doğanın muazzam çeşitliliği içinde, Komodo ejderleri kendine has özellikleriyle öne çıkan vahşi sürüngenlerdir. Bu devasa varlıklar, Endonezya'nın tropik adalarında, özellikle Komodo Adası'nda, benzersiz bir yaşam alanı bulurlar. Bu makalede, Komodo ejderlerinin yaşayış biçimi, beslenme alışkanlıkları, avlanma stratejileri, çiftleşme ritüelleri ve ilginç özellikleri hakkında ayrıntılı bir bakış sunacağız.

Beslenme Şekli

Komodo ejderleri etobur olarak bilinir. Bu dev sürüngenler, genellikle geyik, yabani domuz ve su buffaloları gibi büyük avlarla beslenirler. Avlarını genellikle pusuya yatarak ve sessizce yaklaşarak avlarlar. Komodo ejderlerinin tehlikeli silahlarından biri, avlarına zehirli tükürükleri ile öldürücü bir darbe indirebilmeleridir.

Çiftleşme Şekli

Çiftleşme dönemi geldiğinde, erkek Komodo ejderleri dişilere yaklaşır. Ancak çiftleşme öncesinde, erkekler arasında kavgalar yaşanır. Başarıyla çiftleşen dişiler, yumurtalarını toprağa gömer ve bu yumurtaları koruma altına alırlar.

KÖPEKBALIKLARI VE KAN KOKUSU

Doğanın Mükemmel Avcıları

Denizlerin gizemli derinliklerinde, köpekbalıkları yıllardır etkileyici ve gizemli avcılar olarak bilinir. Bu hayvanların belki de en dikkat çekici özelliklerinden biri, kan kokusuna karşı olağanüstü duyarlılıklarıdır. Bu yetenekleri, köpekbalıklarını doğanın mükemmel avcılığı haline getirmiştir.

Elektrik Duyusu:

Köpekbalıklarının bir diğer etkileyici duyu organı da elektrik duyusudur. Bazı köpekbalığı türleri, avlarının vücutlarının yaydığı elektrik alanlarını algılayabilirler. Bu, özellikle sularda görüşün sınırlı olduğu durumlarda, köpekbalıklarının avlarını tespit etmelerine yardımcı olur.

Evrimsel Avantaj:

Kan kokusuna duyarlılık, köpekbalıklarının evrimsel olarak gelişmiş bir avcı olmalarına katkı sağlamıştır. Bu duyu yeteneği, avlarını tespit etmelerini ve avlanmalarını kolaylaştırarak hayatta kalmalarını sağlamıştır. Bu özellik, köpekbalıklarının milyonlarca yıl boyunca doğada varlıklarını sürdürmelerine yardımcı olmuştur.

Köpekbalıklarının kan kokusuna olan bu duyarlılığı, doğanın mükemmel avcılarını yaratmak için evrimleşmiş etkileyici bir özelliktir. Bu yetenekleri, köpekbalıklarını denizlerin hükümdarları haline getirirken, aynı zamanda ekosistemdeki rollerini de önemli kılar. Bu doğal avcılığın yetenekleri, doğanın karmaşık dengesini anlamak ve korumak için bize önemli ipuçları sunmaktadır.

Eymen Yiğit Tüneroğlu

Köpekbalıklarının Duyu Organları:

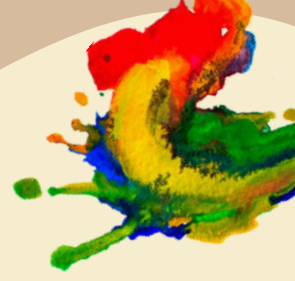
Köpekbalıkları, avlarını tespit etmek ve avlamak için gelişmiş duyu organlarına sahiptir. Bu organlar arasında özellikle en önemli olanı, lateral çizgi sistemidir. Lateral çizgi, köpekbalıklarının suyun içindeki titreşimleri ve basınç değişikliklerini algılamalarını sağlar. Bu sayede, avlarının konumunu ve hareketini hassas bir şekilde belirleyebilirler.

Kan Kokusu Algılama:

Köpekbalıklarının kan kokusunu algılama yetenekleri, birçok tür için oldukça gelişmiştir. Bir avın yaralanması veya kanaması durumunda, köpekbalıkları bu koku izini takip ederek avlarını bulabilirler. Bu özellik, onları uzakta bile olsalar avlarına yönelen etkili avcılar yapar.

MODERN SANAT NEDİR?

Hepiniz modern sanatın ürünlerini orada ya da burada, ama illa bir yerde, görmüşsünüzdür. Çoğunuz da bunun bir saçmalık olduğunu düşünmüş, insanların bunlara nasıl sanat dediğini anlayamamışsınızdır. Bir sandalye, birkaç dal, üzerine rastgele bir şekilde sadece bir fırça darbesiyle boya fırlatılmış ve resim olduğu iddia edilen bir tuval... Bunlar gerçekten sanat olabilir mi?

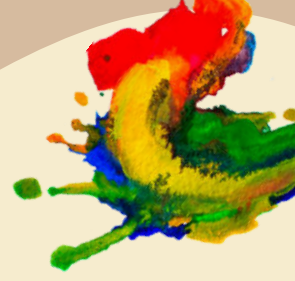
"Çağdaş Sanatın Sahtekarlığı" kitabının yazarı eleştirmen Avelina Lesper'e göre modern sanatı yanlış anlıyoruz. Modern sanat aslında, bir şeyleri yapmak için kullanılan bir tarzdır. Modern tarzı modern tarz kılan, asıl meselesi; dolaysız olması, anlık duruma odaklanması, konusu ve bir kanona bağlı olmamasıdır. O halde, modern tarz, istediğimiz her şeyi yapabilmemizi sağlayan bir izindir.

Bizim anladığımız şekliyle modern sanatın sanatçıları, insanların sanatı "bilmedikleri için anlamadıklarını" iddia ediyorlar. Ancak Lesper: "İnsanlar anlamıyorlar çünkü bizim anladığımız şekliyle modern sanat, sanat değildir." diyor. Lesper, sanatta bir aracı olamayacağını, çünkü sanatın buna ihtiyaç duymadığını iddia ediyor ve eğer bir sanat aracıya ihtiyaç duyuyorsa o sanatın akademi anlayışının ve piyasanın ürünü olduğunu düşünüyor. Lesper, modern sanatı anlatırken: "Hiçbir değeri olmayan, sahte bir değer biçilmiş olan ne estetik ne de teorik bir dayanağı olan objeleri satmak için kurulmuş bir sistem bu." ifadelerini kullanıyor ve bu sistemi sahte bir sanat dünyası ve sahtekarlık olarak değerlendiriyor.

Ancak, tüm bunlara rağmen, Lesper, bir kıyamet senaryosunu, sanatın yok olacağı veya eski kalitesine asla ulaşamayacağı gibi kötümser bir senaryoyu, desteklemiyor. Hatta bu sistemin, insanlar yavaş yavaş uyanmaya ve eleştirmeye başladığından dolayı, çürümeye başladığını ve yakın zamanda biteceğini düşünüyor. Bu krizin sanatın sonu olmayacağını yaratmanın bir ihtiyaç olmasına bağlıyor. Aynı zamanda, modern sanatçıların yaratmaya ihtiyaç duymadığını, eserlerini hiç özenmeyerek yaptıklarını "Eğer eserlere bakarsan on dakikada yapmışlar, herhangi bir ihtiyaçtan bahsedemeyiz." ifadesiyle belirtmiştir. Lesper, Chuauhtémoc Medina'nın aksine, eserler hiyerarşisini savunuyor. Yani, bazı eserlerin bazı eserlerden daha önemli, iyi veya güzel olduğunu savunuyor. Bu ilk başta kulağa kötü gelebilir ancak böyle bir hiyerarşi oluşturulmadığında, günümüzde olduğu gibi, bu metinde bir sorun olarak dile getirdiğimiz eserlere sanat demek zorunda kalıyoruz.

MODERN SANAT NEDİR?

Lesper'e göre, eğer bir değerler hiyerarşisi yoksa eğitime de gerek yoktur. Sanat eseri doğduğu andan itibaren bir sanat eseriye ve kimin, nasılın bir önemi yoksa herkes istediği akademiye girer, oradan da zaten bir hiyerarşi bulunmadığı için, akademiye kazanır ve sanatçı olur. Bu da eğitimin boş bir kâğıt için olduğunu gösterirdi.

Modern sanatın önderlerini diktatörlere benzeten Lesper, röportajcı ile şu diyalogu kuruyor:

Röportajcı: *"...Bu süreçte de insanları modern sanatı anlamadıklarını inandırıyorlar ve bu sayede eleştiremiyorlar."*

Lesper: *"Bir diktatörlüğün istediği şey nedir? Eleştiriyi susturmak. Toplumlar eleştirmeyi bıraktıklarında uyumcu bir topluma dönüşürler ve manipüle edilebilir hale gelirler. Modern sanat, akademi, bizi uzaklaştırma biçimleri, bu bir diktatörlük sistemi. İnsanları manipüle edebilmek ve her türlü objeyi sanat olarak satabilmek için içi boşalmış bir eleştiri yaratıyorlar. Ve bu objelere dilediğin miktarda değer biçilebiliyor. Üstelik biçilen bu fiyata karşı çıkamıyorsun..."*

Kısaca, Lesper'ın bu röportajına göre modern sanat, insanların değersiz objelere sanat diyebilmesini sağlamak ve sanat olan tanımlanan objeleri çok büyük bir fiyatla satmayı amaçlayan ve kendilerine karşı çıkan kişileri eseri anlamamakla suçlayıp bir sürü retorikle eleştirisini değersizleştirmeye çalışan sanatçı ve akademisyenlerin önemli bir rol oynadığı ticaret sahasıdır. Bu röportajda, Lesper tarafından söylenen ve kısa olmasına rağmen pek etkileyici olduğunu düşündüğüm bir ifade vardır: "Galeriye herhangi bir objeyi koyabilirsin ve altına Baudrillard'dan, Michaud'dan, Benjamin'den bir alıntı yazarak değerini artırabilirsin."

Emir Yaşar

MUTLULUK VE HÜZÜN

Hüzün nedir?

Hüzünün “içsel duygulanım, gönül hüznü, iç kapanıklığı, üzüntü” şeklinde bir tanımı mevcut. Burada şöyle bakarsak: hüznün aslında gerçek hüznünden kaçınmanın bir yoludur, dersek taşlar yerine oturuyor. Çünkü “Hiçbir hüznün kaynağının olmaması senin gerçek hüznün kaynağıdır.” sözümü de ele aldığımızda hüznün insanın hayatındaki ilerleyiş olduğunu düşünebiliriz. Hiçbir ilerleme ya da değişim sözü konusu olmadığında ise değişen hayatımız değişmiş olur ve artık değişmeyen bir hayatımız olur. Bu değişim de gerçek hüznün kaynağıdır. Peki neden hüznü değişim dedik? Çünkü ne kadar gerçek hüznün o olsa da kimse konfor alanından çıkmaz istemez. Bunun nedeni de aslında atalarımızdan gelen korku içgüdüdür. “Zaten bir yuvamız varken ormanın içine dalmaya ne gerek var?” şeklinde düşünebilirsiniz bu içgüdü. Dışarı çıktıktan sonra zaten bitmiş bir işinizden ayrılıyorsunuz ve yeni bir işe başlıyorsunuz. Hem amaca olan özlem hem korku hem mutluluğun sona ermesi de ortaya hüznü çıkartıyor denebilir.

Mutluluk nedir?

Bu sözcük belki de en garip sözcüklerden. Kelime anlamı “bütün özlere, bütün isteklere eksiksiz bir biçimde ve sürekli olarak erişilmekten duyulan kıvanç durumu; bir isteği, özlemi yerine geldiğinde duyumsanan sevinç” olan bu kelimenin tanımı başka ifadelerle yapılmaya çalışılmış. Burada da benim tanım yer alacak.

Bu ilk tanım aslında oldukça doğru ve katıldığım bir tanım ancak bir de farklı bir bakış açısı katmak istiyorum. Bu bakış açısını da ölümlerle ilişkilendireceğim. Bana kalırsa mutluluk, bir işi bitirmek olabilir. Eğer öyle ise: bir yola başlamak ve yolun sonunda hedefe ulaşmak, istemeye başladığımız bir olayın gerçekleşmesi veya gerçekleşmemesi ancak önemli olan isteme işleminin bitmesi gibi birçok olay sıralanabilir ama en önemlisi hayat yolunun, yaşama işinin sona ermesi ve ölümün gelmesi. Bununla birlikte bütün işler de sonsuza dek bitmiş olacağı için maksimum mutluluk düzeyi olarak da değerlendirilebilir. Peki kimse ölümlerle beraber mutluluğun gideceğine itiraz edebilir mi? Mutluluk hormonları ise o zaman: sonunda gerçek mutluluğa ulaşmak, mutluluğa erişimin imkânsız olduğu ana gelmek demektir. Peki gerçek hüznü? Gerçek hüznü erişimimiz de imkânsız olur mu?

Sümeğe Kapağan

SANATIN KALBINDE GIZEMLİ BİR

YOLCULUK: LOUVRE MÜZESİ

Louvre Müzesi, dünya üzerindeki en büyük sanat koleksiyonlarına ev sahipliği yaparak ziyaretçilerini büyüleyen bir mekandır. 2017 yılında, 8,1 milyon ziyaretçi oranıyla dünyanın en çok ziyaret edilen sanat müzesi seçilmiştir ve her yıl milyonlarca ziyaretçi ağırlamaktadır. Müze, tarihi bir yapı olan Louvre Sarayı'nın bir bölümünü kaplamaktadır ve zengin sanat koleksiyonlarıyla bilinmektedir.

Yaklaşık 35.000'den fazla eseri barındırmaktadır. Koleksiyonlar arasında antik çağ eserleri, Orta Çağ ve Rönesans dönemi eserleri, çağdaş sanat eserleri, Müslüman sanatı, Asya eserleri, dekoratif sanatlar ve daha birçok türden eser bulunmaktadır. Paris'in merkezinde yer alan bu muazzam müze, sadece sanat eserleri değil, aynı zamanda ilginç hikayelerle dolu bir geçmişe sahiptir.

Louvre'un en ünlü eserlerinden biri olan Mona Lisa, gizemli gülümsemesi ve büyüleyici bakışlarıyla herkesi etkilemeye devam ediyor. Mona Lisa'nın yanı sıra Hammurabi Kanunları, Milo Venüsü heykeli, Kana'da Düğün ve Napolyon'un Taç Giyme Töreni tabloları bu müzede sergilenir. Louvre'da yer alan bu ve diğer binlerce eserin sırlarını keşfetmek için ziyaretçiler, müzenin sunduğu rehberli turlara katılabilirler.

Müzenin altındaki eski saray kalıntıları, Louvre'un tarihine dair ilginç bilgiler sunar. Ziyaretçiler, bu kalıntıları keşfederken zaman içindeki değişimleri ve müzenin nasıl evrimleştiğini görebilirler.

Louvre, sanat tutkunlarına her döneme ait eserleri görmeleri için geniş bir perspektif sunarken, aynı zamanda mimarisi ve düzenlemesiyle de dikkat çeker. Koleksiyonları gezerken tarih ve sanatın etkileyici bir dansını keşfetmek için Louvre'un kapılarını aralamak, unutulmaz bir deneyim sunar.

Müzenin estetik düzenlemesi ve eserler arasındaki akıcı geçişler, sanatın ve tarihin eşsiz bir bütünlük içinde nasıl var olduğunu gözler önüne serer. Louvre'un büyüleyici atmosferi, ziyaretçilere dünya sanatının ve kültürünün derinliklerinde keyifli bir yolculuk yapma fırsatı verir.

Sonuç olarak, Louvre Müzesi sadece sanat eserleriyle değil, aynı zamanda gizemli atmosferi ve tarihi dokusuyla da ziyaretçilerini etkileyen bir mekân olarak öne çıkıyor. Louvre'un büyüleyici atmosferi, eserlerin anlamlarını derinleştirirken aynı zamanda tarihin izlerini takip etme fırsatı sunuyor. Her bir eser, geçmişin hikayelerini anlatırken günümüz sanat ve kültürüyle de buluşur, böylece Louvre sadece bir müze değil, aynı zamanda insanlığın kolektif mirasının bir kutlaması haline gelir.

Murathan Boran

SEYİRCİ KALMA ETKİSİ NEDİR? TEHLİKE İÇİNDEKİ BİRİNE HANGİ ŞARTLARDA YARDIM ETMEYİ SEÇİYORUZ?

Seyirci Etkisi, görgü tanıklarının suça müdahale etme sorumluluğunu bir başkasına atmaya meyilli olmasına verilen psikolojik bir isimdir. Yani Seyirci Etkisi Teorisi'ne göre bir tanık, bir olaya tek başına şahit olursa, o tanığın kurbanı yardım etme ihtimali, birden fazla tanığın olaya tanık olduğu duruma göre daha yüksek olacaktır. Yani paradoksal bir şekilde, ortada ne kadar çok tanık varsa, kurbanın yardım görme ihtimali artmamakta, tam tersine tanıkların birbirine güvenerek kurbanı yardım eli uzatmama ihtimali o kadar artmaktadır.

Örneğin otoyolda ölü bir hayvan ya da tehlike arz edebilecek bir çöp gördüğünüzde, durup sorunu çözmek yerine "Nasılsa bir başkası halleder." diyor olabilirsiniz. İşte bu, "Seyirci Etkisi"nden kaynaklanmaktadır: Belki daha ıssız bir yolda karşılaşırsanız, aynı unsur aslında daha az risk teşkil etmesine rağmen, çünkü daha az trafik vardır, durup da o riski ortadan kaldırma ihtimaliniz daha yüksek olabilir. Elbette insanlar "Aman canım benim sorumluluğum mu?" gibi yollarla bu davranışlarını rasyonalize etmeye çalışmaktadırlar. Yazının ilerleyen kısımlarında buna da döneceğiz.

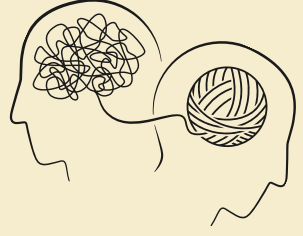
Bu teorinin geliştirilmesine vesile olan şey, genç bir kadının öldürülmesi olmuştur: barmenlik yapan 28 yaşındaki Kitty Genovese sabah 3'ü çeyrek geçe civarında iş yerinden eve dönüyordu, binanın otoparkında arabasından çıkarken, Moseley'nin peşine takıldığını fark etti ve hızla eve koşmaya başladı. Adam, peşini bırakmadı. Genovese, binanın önüne kadar bağıarak koşar ama adam ondan daha hızlıdır. Moseley, taşıdığı avcı bıçağını kadının sırtına iki kez saplar. Genovese, "İmdat, beni bıçakladı, yardım edin." diye çığlıklar atar.

O sırada komşulardan biri olan Robert Mozer, olanları gördü ve "Kızı rahat bırak." diye bağırdı ama yardıma gelmedi. Görüldüğünü fark eden katil, koşarak oradan uzaklaştı. Ağır yaralı Genovese ise, saklanmak için arka girişe doğru ilerledi. Burada onu görebilecek kimse yoktu, kimse de yardımına gelmemişti.

İşini henüz tamamlamamış olan katil: Genovese'yi bulamadığından bir süre otoparkı ve civardaki otobüs durağını aradı ve nihayet onu kilitli arka kapıda yığılmış halde buldu. Genç kadını birkaç kez daha bıçaklayıp cebindeki 49 doları alıp kayıplara karıştı.

SEYIRCI KALMA ETKİSİ NEDİR? TEHLİKE İÇİNDEKİ BİRİNE HANGİ ŞARTLARDA YARDIM ETMEYİ SEÇİYORUZ?

Saat 4'ü geçiyordu ama ortada ne polis vardı ne de ambulans... Nihayet kadının komşusu ve yakın bir arkadaşı olan 70 yaşındaki Sophia Farrar, Kitty Genovese'i kapının önünde buldu ve bir ambulans gelene kadar onu kollarında tuttu. Saldırı toplamda yarım saat sürmüştü ve Genovese saldırı sonrası dakikalarca yalnız kalmıştı. Ambulans, 4-15'te geldi. Kitty Genovese, hastane yolunda hayatını kaybetti.

Ancak burada ilginç bir şey vardı: Bir değil, iki değil, toplamda 38 ayrı görgü tanığı bu saldırıyı gördüğü halde 1 kişi bile polise haber verme ihtiyacı duymamıştı. Çünkü her biri, bir başka görgü tanığının ihbarda bulunacağını düşündü. Yani herkes "Nasılsa bir başkası bildirir." diye düşünmüştü ve kimse ihbarda bulunmamıştı.

Bu trajik olay, insanların karşılaştıkları acil durumlarda toplumsal sorumluluklarını üstlenme ve yardım etme eğilimlerini anlamamızı sağlar.

Bir kişinin yaşamını kurtarmak için tek bir kişinin bile adım atması önemlidir. Bu nedenle, Seyirci Etkisi'ni fark etmek ve toplum olarak birbirimize yardım etme konusunda cesaretlendirici adımlar atmak hayati öneme sahiptir.

Albert Einstein'ın da dediği gibi: Dünya kötülük yapanlar yüzünden değil, seyirci kalıp hiçbir şey yapmayanlar yüzünden tehlikeli bir yerdir.

Ali Eren Altun

TAVUSKUŞU

Tavus Kuşlarının Kuyruğu Sanıldığı Kadar Masraflı Olmayabilir

Erkek tavus kuşunun devasa ve parlak kuyruğu dişileri üzerine çeker; ancak aynı zamanda erkeğin avcılara da yem olmasını kolaylaştırır mı? Bilim insanları uzun bir süredir bu kadar büyük ve dekoratif bir kuyruğun evriminin erkekler için yüklü bir masrafla geldiğini düşünüyorlardı. Erkek tavus kuşlarının kuyrukları, toplam boy uzunluklarının %60'ına kadarını oluşturabilir!

Ancak şu anda bir grup bilim insanı, tavus kuşlarının kuyruklarının bulunduğu ve bulunmadığı durumlarda avcılardan ne kadar hızlı kaçtıklarını doğrudan test etmeyi başardı. Sonuç? Kuyruğun varlığı ile yokluğu arasında dikkate değer bir fark yok gibi gözüküyor.

5 farklı Hindistan tavus kuşu ile çalışan araştırmacılar bir uçuş arenasını kurdular ve yüksek hızlı 3 boyutlu kameralar kullanarak kuşların kaçış anındaki uçuş denemelerini kaydettiler. Kuşları uçurabilmek için uzunca bir süreyle onları dürten uzmanlar, yerden kalkış sırasında tavus kuşlarının hızlarını ve havalanma sonrasındaki 2. kanat çırpımından sonraki hızlarını ölçtüler. Uçuş başarısı ise hızlanma ve vücudu yerden kaldırmak için harcanan enerji takip edilerek belirlendi. Bu ikisi, bir kuş avcısından kaçarken en çok enerji harcadığı iki noktadır.

Sonradan araştırmacılar tavus kuşlarının kuyruklarını kestiler. Bunda korkulacak bir taraf yok, çünkü zaten tavus kuşlarının kuyruk tüyleri kıştan kışa dökülür ve yerine yenileri çıkar. Gerçi doğada hepsi bir anda dökülmez; ancak tavus kuşu en azından tüylerini ömrü boyunca yitirmemektedir. Sonrasında onları yeniden uçmaya zorlayarak görüntüler aldılar.

Videoları analiz ettikten sonra, kuyruk tüylerinin varlığı ile yokluğunun, uçuş performansına dikkate değer bir etkisi olmadığı sonucuna vardılar. Bu sonuçlarını "The Journal of Experimental Biology" dergisinde yayımladılar. Araştırma sonuçları evrimsel biyoloji dahilinde yapılan karmaşık cinsel yapıların hayvana bir maliyetle geldiği fikrini değiştirmeye yarayabilir. Yani cinsel seçilim tarafından desteklendiği için evrimleşen yapılar, sanılanın aksine her zaman hayvanlara bir yük getirmiyor olabilir.

Ancak bu araştırmada dikkat edilmesi gereken ve araştırmacının yazarları tarafından da dikkat çekilen bir nokta var: bu sadece uçuştaki birkaç parametreye bakılarak yapılan bir analiz. Bu kuyruklar uçuş kontrolünü, uçuş sırasındaki dengeyi ve yere inerken ki performansı olumlu veya olumsuz olarak etkileyebilir. Dolayısıyla tavus kuşlarının kuyruğu tamamen masrafsızdır sonucuna varmak hatalı olacaktır. Fakat eskiden sanıldığı kadar masraflı olmayabileceğine dair bir ipucu bulunduğu söylenebilir. Böylece evrimsel biyolojinin en güçlü iki itici mekanizması olan doğal seçilim ile cinsel seçilim arasındaki karşılıklı ilişki daha iyi anlaşılabilir.

Emir Bayıroğlu

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Necip Fazıl Kısakürek Kimdir?

Necip Fazıl Kısakürek İstanbul'da 1904 senesinde 26 Mayıs günü doğmuştur. 1983 senesinde 25 Mayıs günü ise İstanbul'da bulunan evinde vefat etmiştir. Cenazesi ise Eyüp Sultan Mezarlığına defnedilmiştir. Osman, Zeynep, Mehmet, Ayşe ve Ömer isimli 5 adet çocuğu olmuştur.

Necip Fazıl Kısakürek Hayatı

İstanbul'da doğan Necip Fazıl Fransız Frerler Mektebi, Amerikan Koleji, Emin Efendi Mahalle Mektebi, Büyük Reşit Paşa Mektebi, Rehber-i İttihat Mektebi, Heybeliada Numune Mektebi ve Aydınlı Köyü'nün ilk mektebinde eğitim almıştır. Bunların ardından ise Deniz Harp Okulunda eğitim görmüş olan Necip Fazıl beş yıl boyunca okudu ve okulda Ahmet Hamdi Akseki, Yahya Kemal Beyatlı ve Hamdullah Suphi Tanrıöver isimleri gibi tanınmış olan kişiler görevdeydi.

Türk şiirinde ve düşünce hayatlarında birbirleri ile zıt olan Necip Fazıl ile Nazım Hikmet burada birlikte okumuşlardır. Necip Fazıl bu okulda öğrenim gördüğünde şiire yönelmiştir. NİHAL isimli olan bir dergide ilk şiirlerini yayımlamaya başlar. Ardından İngilizce öğrenmiş olan Necip Fazıl Shakespeare, Oscar Wilde gibi yazarların eserlerini orijinal olarak okumuştur. 1934 senesinde dönüm noktası geçirmiş olan Necip Fazıl, Nakşi Şeyhi ile tanışmış ve yapılan sohbetler ile zihniyet ve fikir olarak dönüştü ve milat olarak bu tarihi kabul etti.

Artık Necip Fazıl tasavvufi düşüncelere de yönelerek şiirlerini bu şekilde yazmaya başladı. İlk kez yeni düşündüğü düşünce sistem Tohum isimli bir tiyatro oyununu yazmıştır. 1936 senesinde Ağaç Mecmuası isimli bir dergide yazılarını başarı ile yayınladı.

1937 senesinde Bir Adam Yaratmak isimli piyesi ilk kez 1937 ila 1938 senesinde İstanbul Şehir Tiyatrolarında sahnede sergilenerek çok ilgi görmüştür. 1983 senesinde 25 Mayıs günü 78 yaşında vefat etmiştir. Politika, sin, öykü, tasavvuf şiir ve tiyatro alanlarında çeşitli eserler vermiştir.

NECIP FAZIL KISAKÜREK

Beklenen

Ne hasta bekler sabahı,
Ne taze ölüyü mezar.
Ne de şeytan, bir günahı
Seni beklediğim kadar.

Geçti istemem gelmeni
Yokluğunda buldum seni
Bırak vehmimde gölgeni
Gelme, artık neye yarar

ÜNLÜ TABLOLARIN HİKAYELERİ

Bazen bir tablo, bin kelimeye bedeldir ve metinler gibi sanatın da çoğu zaman "okunması" gerekir. Her resmin arkasında derin bir hikaye vardır ve her fırça vuruşu, tuvalde gizli sözcükler yaratmak için kullanılır. İşte bazı ünlü tabloların hikayeleri:

YILDIZLI GECE

Vincent Van Gogh'un Yıldızlı Gece tablosu, sanat tarihinde önemli bir yere sahip olan ünlü bir eserdir. Tablodaki manzara, tedavi gördüğü Saint-Rémy-de-Provence'deki Saint-Paul-de-Mausole Akıl Hastanesi'ndeki yatak odasının doğuya bakan penceresinde gün doğumundan hemen önce görülen bir manzaraydı. Manzaradan ziyade sanatçının iç dünyasının bir yansıması olan bu tablo, derin duygusal ve psikolojik katmanlara sahiptir. Van Gogh'un kısa ve zorlu yaşamı boyunca yaptığı diğer eserler gibi, Yıldızlı Gece de onun ruh halini, iç dünyasını ve sanat anlayışını yansıtır. Tablodaki en parlak yıldız, 1889 baharında şafak vakti Provence'ta görüldüğü söylenen Venüs'tür. Yatak odasının penceresinden görünmeyen tek unsur da resimdeki köydür. Köyün, Saint-Rémy de-Provence köyünün yukarısındaki bir yamaçtan çizilmiş bir eskizden geldiği söylenir. Tablo, sanat eleştirmenleri ve izleyiciler tarafından sanat tarihindeki en etkileyici ve duygusal eserlerden biri olarak kabul edilir.

SON AKŞAM YEMEĞİ

Santa Maria Della Grazie Kilisesi'nin duvarında yer alan bir fresk olan Leonardo Da Vinci'nin çok ünlü eseri Son Akşam Yemeği, aslında çok dramatik bir anı ele alır. Romalı askerlerce yakalanmasından bir önceki gece İsa, son akşam yemeği için on iki havarisiyle bir yemek masasında toplanır. Tablonun resmedildiği an İsa, on iki havariden birinin kendisine ihanet edeceğini söylemiştir. Tüm masadaki hareketlilik, şaşkınlık ve İsa'nın sakinliği resmi en meşhur kılan detaylardandır. Hristiyan tarihinde İsa'ya ihanet eden kişi Yahuda'dır. İsa içlerinden birinin ona ihanet edeceğini söylediğinde Yahuda'nın "O ben miyim?" demesi üzerine İsa ise "Kendi ağzınla söyledin" der. Leonardo Da Vinci bu hikâyenin tüm ruhunu resmine yansıtmayı başararak sanat tarihine damgasını vurmuştur. Hristiyan tarihindeki meşhur sahneyi kendi tekniğiyle ve üslubuyla resmetmesi eserin en ayırt edici özelliklerindedir.

ÜNLÜ TABLOLARIN HİKAYELERİ

MONA LİSA

Hakkında en fazla yazılan, çizilen, söylenen, konuşulan, parodi yapılan sanat eserlerinden biri: Mona Lisa. Üstelik Mona Lisa diye biri olmamasına rağmen. İtalyan Rönesansı'nın baş yapıtı olarak değerlendirilen Mona Lisa tablosundaki kadının kim olduğu bilinmiyor. Genel kanı, zengin bir İtalyan olan Francesco del Giocondo'nun karısı Lisa Gherardini olduğu ve eşinin siparişi üzerine resmin yapıldığı yönünde. Zira Mona Lisa da kelime anlamı olarak "benim kadını Lisa" anlamında kullanılıyor. Dünyanın en pahalı tablolarından olan Mona Lisa, 1962'de dünyanın en yüksek sigorta değerine sahip sanat eseri olma unvanıyla Guinness Rekorlar Kitabı'na girdi. Dikkatli bakarsanız Mona Lisa'nın kaşları olmadığını göreceksiniz. Bu konu sanat dünyasında farklı yorumlara neden olmuş. Kimileri dönemin yüksek kesim modasının böyle olduğunu öne sürerken kimileri tablonun yarım kalmış olmasına yoruyor. Paris'teki Louvre Müzesi'nde sergilenen Mona Lisa, genel algının aksine oldukça küçük bir tablo. Tablo, herhangi bir zarar gelmemesi için kurşun geçirmez camla kaplı şekilde sergileniyor.

İNCİ KÜPELİ KIZ

İnci Küpeli Kız Tablosu, Hollandalı ressam Johannes Vermeer'in başyapıtlarından biridir. Kuzeyin Mona Lisa'sı veya Hollandalı Mona Lisa olarak adlandırılır. Tablonun hikayesi tam olarak bilinmese de en çok anlatılan olası senaryo tablodaki genç kadının, ressamın hizmetçisi olduğu yönündedir. Babasının kör kalması üzerine geçimini sağlamak için ressamın yanına hizmetçi olarak yerleştiği düşünülen bu kadının ressamın atölyesindeki resimlere ilgi göstermesiyle hikaye başlar. Vermeer'in kadının tablolarına gösterdiği ilgiden etkilenmesi sonucu atölyesindeki eserlerini yakından göstermesi ve renkleri karıştırmayı öğretmesiyle aralarında bir yakınlık oluşmuş ve bu durum ev halkı tarafından gözlenmiştir.

Özellikle atölyeye girmeleri yasaklanan ressamın eşi ve kızı tarafından bu durum kıskançlıkla karşılanmıştır. Ressamın söylentilere çok fazla kafa yormayıp varlıklı bir adamdan tablo siparişi alması üzerine genç kadına tabloda model olmayı teklif etmesiyle bu meşhur eserin ortaya çıktığı varsayılmaktadır. Ressam, uzun uğraşlar sonucu tabloyu yapmaya uğraşmasına rağmen bir eksikliğin olduğunu hissetmiş ve karısının inci küpelerini alarak tabloyu tamamlamıştır. Karısının bu olayı öğrenmesi sonucu genç kadını evden kovduğu bilinse de bu ünlü kadına sonrasında ne olduğu gizemini korumaktadır. Bu yüzyıllardır gizemini koruyan gizli aşk hikayesi başrollerini Colin Firth ve Scarlett Johansson'ın üstlendiği aynı isimli filme konu olmuştur.

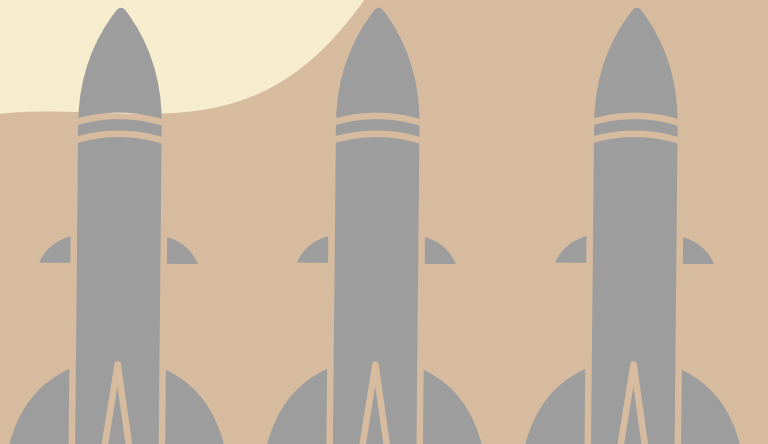

Neval Yıldırım

YAK 141

Yakovlev Yak 141, kısaca Yak 141, Yakovlev tarafından tasarlanmış bir tek kişilik VTOL avcı uçağıdır. VTOL, İngilizce olan "Vertical Take-Off and Landing" kelime grubunun kısaltmasıdır. Bu İngilizce kelime grubu, "Dikey Kalkış ve İniş" olarak tercüme edilebilir. VTOL hava araçlarına helikopterler, balonlar ve hava gemileri (zeplinler) örnek verilebilir.

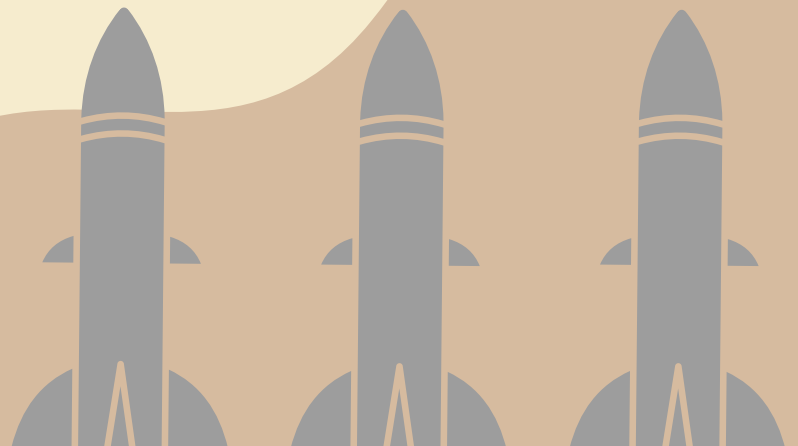
Yak 141, Sovyetler Birliğı tarafından 1987 yılında üretilmeye başlanmıştır ve Sovyetler Birliğı'nin yıkıldığı 1991 yılında üretim durdurulmuştur. Bu üretim süreci boyunca iki adet Yak 141 üretilmiştir.

YAK 141

- Ekip: 1
- Uzunluk: 18.36 m (60 ft 3 in)
- Kanat uzunluđu: 10.105 m (33 ft 2 in)
- Yükseklik: 5 m (16 ft 5 in)
- Kanat alanı: 31.7 m² (341 sq ft)
- Boş ağırlık: 11,650 kg (25,684 lb)
- Kalkış yapabileceği maksimum ağırlık: 19,500 kg (42,990 lb)
- Güç kaynağı: 1 * Soyuz R-79V-300 itiş vektörlü artyakıcı turbofan, artyakıcılı 108 kN (24,000 lbf) thrust dry, 152 kN (34,000 lbf)
- Güç kaynağı: 2 * Rybinsk (RKBM) RD-41 turbojetler, 41.7 kN (9,400 lbf) dikey uçuşta geriye doğru itme sağlar
- Maksimum hız: 1,800 km/h (1,100 mph, 970 kn)
- Menzil: 2,100 km (1,300 mi, 1,100 nmi)
- Maksimum menzil: 3,000 km (1,900 mi, 1,600 nmi)
- Servis tabanı: 15,500 m (50,900 ft)
- Tırmanma oranı: 250 m/s (49,000 ft/min) Silahlar
- Tüfekler: 120 mermili 1 * 30 mm GSh-30-1 top
- Hardpoints: 2,600kg harici yük kapasiteli 4 kanataltı ve 1 gövde bağlantısı, bunlarla birlikte kullanılabilir.
- Füzeler: R-73 Archer, R-77 Adder veya R-27 Alamo havadan-havaya füzeler

Murat Alp Doğan

CRISTIANO RONALDO

Tam adı Cristiano Ronaldo dos Santos Aveiro olan Cristiano Ronaldo, 5 Şubat 1985 tarihinde Portekiz'in Madeira şehrinde dünyaya gelmiştir.

Koyu bir Katolik aile içinde dünyaya gelen Ronaldo, oldukça duygusal ve dinine bağlı bir kişiliktir. Henüz 8 yaşında iken futbola olan ilgisi annesi tarafından keşfedilen Ronaldo, küçük yaşta futbol oynamaya başlamıştır. Oynadığı kulüplerde gösterdiği performans sayesinde, Sporting Lizbon altyapısına üç günlüğüne denenmek için gönderilen Ronaldo bu fırsatı iyi değerlendirmiş ve bu sayede Sporting Lizbon'a imza atmıştır.

Sporting Lizbon'un altyapısına katılan Ronaldo, 2002 yılında A takımına geçip profesyonel futbol kariyerine başladı. Hemen dikkat çekici performansı ve hızıyla Avrupa'nın büyük kulüplerinin dikkatini çekti. 2003 yılında Manchester United'a transfer oldu ve burada büyük bir çıkış yakaladı. Manchester United'da oynadığı dönemde birçok kupa kazandı ve dünyanın en iyi futbolcularından biri haline geldi.

Ronaldo, 2009 yılında 94 milyon euro (80 milyon £) değerinde bir transferle Real Madrid'e imza attığında, o zamanların en pahalı futbol transferinin konusu olmuştu. Real Madrid forması altında oynadığı 9 sezon boyunca muazzam bir başarı elde etti ve birçok kupa kazandı. 2018'de ise Juventus'a transfer oldu ve burada da etkileyici performansını sürdürdü.

Milli Takım Kariyeri

Ronaldo, Portekiz milli takımında kilit oyuncularından biridir. Milli takım formasıyla birçok turnuva ve organizasyonda mücadele etti. Özellikle 2016 Avrupa Şampiyonası'nda Portekiz milli takımını şampiyonluğa taşıyan önemli isimlerden biri oldu. Ayrıca 2021'de Portekiz'i UEFA Uluslar Ligi şampiyonu yaparak büyük bir başarıya imza attı.

Başarıları:

Cristiano Ronaldo, kariyeri boyunca otuz beş kupa kazandı, yedi Lig şampiyonluğu, beş FIFA Kulüpler Dünya Kupası ve beş UEFA Şampiyonlar Ligi şampiyonluğu da buna dâhildir. Takım başarısının yanında birçok kişisel ödül de kazandı. Üç kez Altın Ayakkabı, iki kez FIFA The Best, bir kez Puskas, beş kez Ballon d'Or ödülünü kazanarak kişisel anlamda da müthiş bir başarı yakaladı. Şampiyonlar Ligi tarihinde en çok maça (183) çıkan, gol (140) atan ve asist (42) yapan oyuncu oldu. Oynadığı neredeyse tüm liglerde gol kralı oldu ve birçok rekor kırdı.

Şu anda aktif olarak Suudi Arabistan Profesyonel Ligi'nde Al-Nassr takımında forma giymektedir. Oynadığı bir sezon boyunca hem takımına Arap Kulüpler Şampiyonlar Kupası kazandırmış hem de 54 golle 2023 yılının gol kralı olmuştur.

KATIL BALINA

KATIL BALINA ORKA

Orkalar, dünya denizlerinin etkileyici ve çeşitli sularında ev sahibi olan büyük ve zeki deniz memelileridir. Bilimsel adı *Orcinus orca* olan orkalar, yunusgiller ailesine ait olup genellikle "killer balina" olarak anılmaktadır. Ancak, bu terim aslında orkaların bir balina değil, büyük bir yunus türü olduğunu ifade eder. Orkaların yaşam alanları arasında soğuk kutup suları, tropikal denizler ve kıyı bölgeleri gibi farklı ekosistemler bulunur.

Pod'lar

Sosyal yapıları oldukça karmaşık olan orkalar, genellikle pod adı verilen gruplar halinde yaşarlar. Bu pod'lar genellikle aynı bölgede kalır ve belirli bir hiyerarşi ve sosyal düzen içinde işler. Pod'lar içindeki bireyler arasındaki bağlar, avlanma stratejilerini ve sosyal etkileşimleri etkiler. Bu sosyal organizasyon, orkaların birbirleriyle uyum içinde yaşamalarına ve avlanma sırasında başarılı bir şekilde işbirliği yapmalarına olanak tanır.

İletişimleri

Orkaların iletişim yetenekleri, çeşitli tıkırtılar, ısıklık sesleri ve diğer vokalizasyonlar aracılığıyla gerçekleşir. Bu karmaşık iletişim sistemi, pod üyeleri arasında avlanma stratejileri, tehlike uyarıları, ve sosyal etkileşimler gibi çeşitli durumları koordine etmelerine yardımcı olur.

Sonuç olarak, orkalar doğal yaşam alanlarında önemli bir ekolojik rol oynayan, karmaşık sosyal yapıya ve etkileyici davranışlara sahip olan deniz memelileridir. Beslenme alışkanlıkları, sosyal organizasyonları ve iletişim yetenekleri, orkaların deniz ekosistemlerinde başarılı bir şekilde adapte olmalarını sağlayan kilit özelliklerdir.

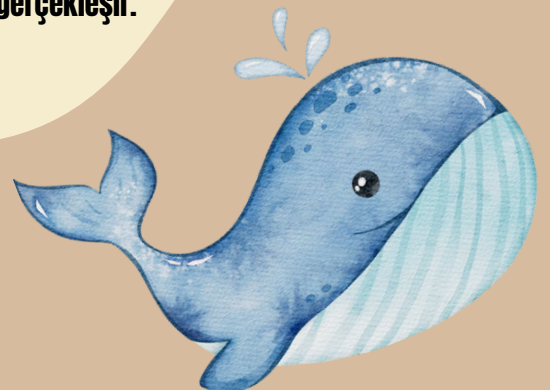
Görünüşleri

Fiziksel olarak, orkaların belirgin bir renk deseni vardır. Siyah renkte üst kısımları ve beyaz renkte alt kısımlarıyla dikkat çeken orkaların, sırt yüzgeçleri de genellikle büyük ve üçgen şeklindedir. Bu renk deseni, orkaları diğer deniz memelilerinden ayırt etmeye yardımcı olur.

Beslenme Şekilleri

Orkaların beslenme alışkanlıkları oldukça çeşitlidir. Balıklar, foklar, ve diğer yunus türleri gibi deniz canlıları, orkaların besin kaynakları arasında yer alır. Orkalar genellikle avlarını birlikte yakalamak için işbirliği yaparlar. Bu avlanma stratejisi, pod üyeleri arasındaki koordinasyon ve iletişim yetenekleri sayesinde etkili bir şekilde gerçekleşir.

Fatma Hanzade Aydar

DEPREMLER

BÜYÜK FELAKET: DEPREM

Depremler, yer kabuğunun altındaki kayaların kırılması sonucu ani enerji salınımı ile meydana gelen doğal afetlerdir. Bu olaylar, yerin altındaki tektonik plakaların hareketleri sonucunda oluşur. Ülkemiz, özellikle Kuzey Anadolu Fay Hattı üzerinde yer alması nedeniyle sıkça deprem yaşayan bir ülke konumundadır. Özellikle İstanbul, bu fay hattının üzerinde bulunması sebebiyle büyük bir deprem riski taşımaktadır. Geçmişte yaşanan depremler ve yapılan bilimsel çalışmalar, İstanbul'un gelecekte büyük bir depremle karşı karşıya kalabileceğini göstermektedir. Bu nedenle, olası bir İstanbul depremine karşı hazırlıklı olmak büyük önem taşımaktadır.

Depremden korunmak için bireysel ve toplumsal düzeyde alınması gereken önlemler bulunmaktadır. İşte bu önlemlerden bazıları:

- 1 - Bina Güvenliği:** Depreme dayanıklı binalarda yaşamak, deprem sırasında can kaybını ve maddi hasarı minimize eder. Var olan binaların deprem yönetmeliklerine uygun olarak güçlendirilmesi veya yeni binaların bu yönetmeliklere göre inşa edilmesi gerekir.
- 2 - Deprem Çantası Hazırlığı:** Her aile bireyinin ihtiyacını karşılayacak şekilde su, gıda, ilk yardım malzemeleri, düdük, el feneri, yedek pil, kişisel ilaçlar gibi temel ihtiyaç malzemelerini içeren bir deprem çantasının hazır bulundurulması önemlidir.
- 3 - Bilgi ve Eğitim:** Deprem anında nasıl hareket edileceği konusunda bilgi sahibi olmak hayati önem taşır. Deprem anında "çök, kapan, tutun" yöntemi hayat kurtarır. Ayrıca, bireylerin ve ailelerin düzenli olarak deprem tatbikatları yapması, olası bir deprem anında panik yapmadan doğru hareket etmelerini sağlar.
- 4 - Acil Durum Planı:** Aile bireyleri arasında bir acil durum planı yapılmalı, deprem anında bir araya gelmek için buluşma noktası belirlenmeli ve her birey bu planı bilmelidir.
- 5 - Önemli Belgelerin Güvenliği:** Kimlik, tapu, sigorta poliçeleri gibi önemli belgelerin dijital kopyalarının alınması ve bu kopyaların güvenli bir şekilde saklanması önerilir.
- 6 - Komşuluk İlişkileri:** Deprem gibi afetlerde komşular arasındaki yardımlaşma ve işbirliği hayati önem taşır. Bu nedenle, komşuluk ilişkilerinin güçlü olması ve komşular arasında iletişim kanallarının açık tutulması önemlidir.

Deprem, önceden tahmin edilemeyen bir doğa olayı olmakla birlikte, alınacak önlemlerle olası zararlar en aza indirgenebilir. İstanbul gibi yüksek risk taşıyan bölgelerde yaşayanların, deprem bilincine sahip olmaları ve gerekli hazırlıkları yapmaları büyük önem taşır. Bu şekilde, olası bir depremin yol açabileceği can ve mal kaybının önüne geçilebilir.

Mahmut Esat Gözen

JULES VERNE

Bir Garip Yazar: Jules Verne

8 Şubat 1828'de Fransa'nın Nantes şehrinde doğdu. Varlıklı bir avukat olan Pierre Verne'nin beş çocuğundan en büyüğüdür. Kış aylarında yoğun trafikli bir liman şehri olan Nantes'da, yaz aylarında ise Loire Nehri kıyısında yelkenlileri ve gemileri izleyerek geçirdiği çocukluğu, seyahat ve macera üstüne hayallerini ateşledi.

Jules Verne, Paris'te hukuk okuyup diplomasını almasına rağmen avukatlık yapmak istemiyordu. Okul yıllarından beri tutkusu olan edebiyattan vazgeçemedi. Babası onun edebiyata olan ilgisini katiyen onaylamıyordu ve bu yüzden ona maddi desteği kesmişti. Jules Verne de bu sebeple geçimini yazarak sağlamak zorunda kaldı.

Jules Verne'nin deniz ve macera tutkusu hayatı boyunca sürdü. Geniş hayal dünyasıyla macera dolu onlarca kitap yazdı. Seksen Günde Devrialem, Dünya'nın Merkezine Yolculuk, Denizler Altında Yirmi Bin Fersah, Ay'a Yolculuk, Balonla Beş Hafta bunlardan yalnızca birkaçıdır.

Büyük yazar bu kitaplarında; uzay yolculuğu, denizaltıları, haber yayınları, Güneş yelkenleri, gökyüzü yazıları, video konferansları ve elektrik silahlarına kadar birçok bilimsel ve teknolojik gelişme ve uygulamayı gerçekleştirmelerinden bir asır önce işlemiştir.

1865 yılında kaleme aldığı "Ay'a Yolculuk" ve "Ay Çevresinde" adlı eserlerinde işlediği Ay yolculuğu, 1969 yılında başarı ile görevini tamamlayan Apollo 11 seferi ile şaşılacak derecede benzerlik göstermektedir.

Verne'nin hayal ürünü uzay kapsülünde iki Amerikalı, bir de Fransız olmak üzere üç kişi vardı. Hatırlanacağı üzere Apollo 11 uçuşu da üç astronot tarafından gerçekleştirilmişti. ABD'nin Ay'a çıkış zaferine imza atan astronotların 3'ü de Amerikalıydı.

Verne'nin kapsülünün boyutları Apollo'nun boyutlarına akıl almaz derecede yakındı. Ünlü dâhinin "konik-silindirik" şeklinde tarif ettiği ve bir mermiyi andıran kapsülünün boyu 4,5 metre, çapı da 2,7 metreydi. Apollo 11 kumanda modülünün boyu ise 3,3 metre, çapı da 4,9 metreydi.

Fırlatma merkezleri de aşağı yukarı aynıydı. Florida'dan geçen 27. enleme yakın bir nokta seçilmişti. Bu nokta, günümüzde NASA'nın bütün uzay araçlarının fırlatıldığı Florida'daki Cape Kennedy üssünün sadece 224. kilometre batısında kalmaktadır.

Her iki uzay kapsülündeki bilim insanları ağırlıksızlığın etkilerini hissetmişler. Ay yüzeyinin fotoğraflarını çekmişler, incelemelerde bulunmuşlardır. Ek olarak Verne'nin "Aeronotları", Neil Amstrong ve Edwin Aldrin'in efsanevi gezintilerini yaptıkları Sükûn Denizi'nin haritasını da çizmişlerdir.

Uçuşların sonuçlanması bile büyük bir benzerlik gösterir. 107 yıl önce Jules Verne'nin hayal gücüyle Ay'a gönderdiği kapsül, tıpkı Apollo 11 gibi Pasifik Okyanusuna inmiş ve içindeki uzay adamları, bir savaş gemisi tarafından kurtarılarak Amerika'da büyük törenlerle karşılanmışlardır.

Çağının çok ötesinde olan bu yazar 24 Mart 1905'te 77 yaşında hayatını kaybetti.

Emirhan Efe Arslan

FRANZ BECKENBAUER

Franz Beckenbauer, futbol dünyasında efsanevi bir Alman futbolcudur. 1945'te Almanya'da doğdu. Liderlik özellikleri, baskın oyun karakteri ve ilk isminin Franz (Avusturya imparatorlarını hatırlatır.) olması "İmparator" anlamına gelen "Der Kaisier" lakabını almasını sağlamıştır. Kariyeri boyunca Bayern Münih ve New York Cosmos gibi takımlarda oynadı. Dünyanın en ünlü savunma oyuncularından biridir ve çağdaş libero kavramının yaratıcısı kabul edilir. Bütün futbol otoriteleri tarafından defanstan topla çıkışları, attığı çalılımlarla en iyi ve en saygın oyuncular listesine girmiştir. Topa falsolu vuruşları ünlüdür. Oyun kurucu bir defans oyuncusu olarak bilinir ve teknik becerisiyle öne çıkar.

1959'dan 1977'ye kadar oynadığı Bayern Münih'te bir efsane olmuştur. Bu formayla takımına 4 kez Bundesliga, 4 kez DFB-Pokal, 3 Avrupa Şampiyon Kulüpler, 1 kez de Avrupa Kupa Galipleri kupaları kazandırmıştır.

Kariyeri boyunca üç Dünya Kupası'nda boy gösteren milli takım kaptanı Beckenbauer, Batı Almanya Milli Takımı ile 1966'da ikincilik, 1970'te üçüncülük yaşadı, 1974'te ise ülkesine Dünya Kupası'nı getirdi.

Alman futbol efsanesi, Avrupa Şampiyonası'nda ise milli takım formasıyla 1972'de şampiyonluğu kazanmış ve 1976'da final oynamıştır.

1972 ve 1976 yıllarında dünyanın en iyi futbolcusu ödülü olan Ballon d'or'u kazandı. Futbol sonrası yönetici ve antrenör olarak da uzun yıllar çalıştı. Beckenbauer'un futbol kariyeri oyunculuğunun yanı sıra Bayern Münih'i başarıya taşıyan bir teknik direktör olarak da devam etti. Alman milli takımını 1990 Dünya Kupası'nda şampiyonluğa taşıyan baş antrenördü. Ancak sonraki yıllarda vergi kaçakçılığı iddialarıyla karşı karşıya kaldı ve bir dönem FIFA'dan uzaklaştırıldı. O dönemde bu konuda hukuki sorunlar yaşadı.

Beckenbauer futbol dünyasında hem oyunculuk hem de yöneticilik kariyeriyle önemli bir figür olarak hatırlanır. Bu efsane futbolcu, 7 Ocak 2024 yılında, Avustralya Salzburg'da, 78 yaşında hayatını kaybetti.

Salih Mahir Kocaman

CANLILAR DÜNYASI: KEDİLER

Kediler, insanlarla asırlar boyunca yakın bir ilişki kurmuş evcil hayvanlardır. Genellikle sıcakkanlı, bağımsız ve oyun severdirler. Kediler, sahiplerine sadakat gösterirken aynı zamanda kendi özgürlüklerine de düşkündürler. Tüy bakımına önem verirler ve çevrelerini keşfetmeye meraklıdırlar. Kediler, genellikle sessiz ve gizemli bir hava taşırken, aynı zamanda sevimlilikleriyle de dikkat çekerler.

Kediler, üreme yetenekleriyle bilinen hızlı çoğalma kapasitesine sahip canlılardır. Dişi kediler genellikle bir yıl içinde birkaç kez kızgınlık dönemine girerler. Kızgınlık döneminde dişi kedi, erkek kedileri çekmek için belirgin davranış değişiklikleri gösterir.

Çiftleşme sonrasında, dişi kedi gebelik sürecine girer ve bu süreç yaklaşık olarak 63 gün sürer. Doğumdan sonra, yavruların bakımı genellikle anneleri tarafından sağlanır. Anne kedi yavrularını emzirir ve temel bakım ihtiyaçlarını karşılar. Kedilerin hızlı üreme yetenekleri, kontrolsüz çoğalma ve sokaklarda sahipsiz kedi nüfuslarının artmasına neden olabilir.

Bu nedenle, kedi sahipleri genellikle kısırlaştırma veya sterilizasyon gibi önlemleri düşünerek, popülasyon kontrolüne katkıda bulunabilirler. Bu uygulamalar, sağlıklı bir kedi nüfusunu sürdürmek ve sokaklarda sahipsiz kedi sayısını azaltmak amacıyla önemlidir.

Kedilerin evde veya sokakta kalması konusu, kedilerin genel sağlığı, güvenliği ve çevre etkileşimleri açısından önemli bir meseledir.

Evde kalan kediler, genellikle güvenli bir ortamda beslenir, düzenli veteriner kontrollerine tabi tutulur ve dışarıdaki tehlikelerden korunurlar. Ayrıca, evde kalan kedilerle sahipleri arasındaki bağ genellikle daha güçlü olabilir. İç mekân yaşamı, kedilerin dış etkenlerden korunmalarını ve daha uzun ömür sürelerine sahip olmalarını destekleyebilir.

Öte yandan, sokakta kalan kediler, çeşitli tehlikelere maruz kalabilir. Trafik kazaları, yaban hayvanları veya diğer sokak hayvanlarıyla yaşanan çatışmalar, beslenme zorlukları gibi risklerle karşılaşabilirler. Aynı zamanda, sokaklarda yaşayan kedilerin sağlık sorunlarına erişimleri sınırlı olabilir.

Kedi sahipleri, evde veya dışarıda kalmalarına karar verirken kedilerin ihtiyaçları, çevre güvenliği ve yaşam kalitesi gibi faktörleri dikkate almalıdır. İster evde ister sokakta olsun, kedilere düzenli veteriner kontrolü, dengeli bir beslenme ve güvenli bir çevre sağlanmalıdır.

Kediler de bizim gibi yaşamaya çalışan canlılardır. Onların varlıklarını hiçbir zaman unutmamalıyız. Soğuk havalarda da nasıl üşüyorsak onların da üşüdüğünü unutmamalıyız. Yemek yemediğimiz veya bulamadığımız zamanlar nasıl açlık çekiyorsak kedilerin de çektiğini unutmamalıyız. En azından dışarıya kullanmadığımız bir kartondan yuva yapabilir ve onların hem barınma hem de ısınma sorunlarını karşılayabilirsiniz. Ve süt veya su şişelerinin yarısını kesip dışarıya onların içecek ihtiyacını karşılamak için koyabilirsiniz. Unutmamalıyız küçük bir iyiliğiniz bir canlının hayatını kurtarabilir.

Mehlika Bezirkan

DAHİ YÖNETMEN STANLEY KUBRICK

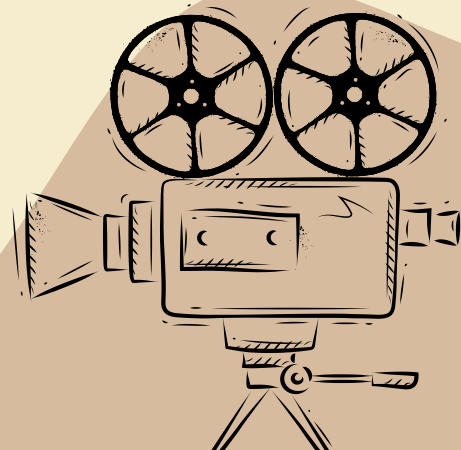

Stanley Kubrick, 20. yüzyılın sinema dünyasına bıraktığı derin iziyle bilinen bir dehadır. 26 Temmuz 1928 tarihinde Bronx, New York'ta doğan Kubrick, genç yaşta fotoğrafçılıkla ilgilenmeye başladı ve bu süreçte görsel anlatım becerilerini geliştirdi. Sinema dünyasına olan tutkusu, kısa metrajlı belgesel çalışmalarıyla başladı, ancak kısa sürede uzun metrajlı filmlere yönelerek dikkat çekici bir kariyere adım attı. Kubrick'in yönettiği filmler, sadece hikâye anlatımındaki karmaşıklarıyla değil, aynı zamanda derinlemesine karakter analizleri, sembollerle yüklü sahneler ve teknik mükemmeliyetle de ünlüdür. "2001: A Space Odyssey", bilim kurgu sinemasının öncülerinden biri olarak kabul edilirken, "A Clockwork Orange" ile toplumsal eleştiriye ustalıklarla işledi. "The Shining" ve "Full Metal Jacket" gibi filmleri ise sinemanın sınırlarını zorlamış ve unutulmaz anlarla dolu eserlere dönüşmüştür.

Kubrick'in filmografisi, her eserinde farklı türleri keşfetme arzusunu gösterir. Aynı zamanda detaylara olan takıntısı, her sahneyi ince ince planlamasını ve estetik bir bütünlük oluşturmasını sağlar. Renk paletlerini özenle seçer, set tasarımlarına kişisel dokunuşlar ekler ve izleyiciye her anı düşünülerek hazırlanmış bir görsel şölen sunar. Stanley Kubrick'in yönetmenlik tarzı, sadece sanatsal vizyonu ile değil, aynı zamanda sıkı çalışma disiplini ve perfeksionizmiyle de tanınır. Setlerinde detaylara olan bu aşırı dikkat, oyuncularını zorlu bir sürece soksa da, genellikle ortaya çıkan eserler sinema tarihinde kalıcı bir etki bırakır.

7 Mart 1999'da İngiltere'de hayata veda eden Kubrick, ardında sinema dünyasına bıraktığı eşsiz mirasıyla anılmaktadır. Onun eserleri, sadece döneminin değil, gelecek nesillerin de ilgisini çekmeye devam ederek sinemanın evrensel dilinde önemli bir yer tutmaktadır. Sinemaseverler, Kubrick'in filmlerini izlemeye devam ederek onun zengin ve çeşitli mirasını keşfetmeye devam ediyor.

Eminali Kerem Atayoğlu

DÜNYADAKI ÇUKURLAR

DENİZ ÇUKURLARININ GİZEMİ

Deniz çukurları, okyanusların derinliklerinde yer alan doğa harikalarıdır. Bu gizemli oluşumlar, dünya üzerindeki en derin noktaları oluşturarak bilim insanlarına, deniz biyolojisi ve jeolojisi üzerine heyecan verici bulmacalar sunmaktadır. Bu çukurlar, genellikle farklı jeolojik süreçlerin bir sonucu olarak oluşur. İşte bazı yaygın şekiller:

1. Tektonik Aktivite: Deniz tabanındaki tektonik levhaların hareketi sonucunda, levhalar arasındaki sınırlar boyunca çukurlar oluşabilir. Özellikle okyanus tabanındaki derin çukurlar, bu tür tektonik sınırlar boyunca oluşur.

2. Volkanizma: Deniz tabanında volkanik faaliyet sonucunda çukurlar oluşabilir. Subdüksiyon zonları gibi bölgelerde, bir deniz tabanı levhası bir başka levhanın altına batarken, magma yükselerek deniz tabanını delerek volkanik adalar ve çukurlar oluşturabilir.

3. Denizaltı Heyelanları: Büyük ölçekli denizaltı heyelanlar, deniz tabanında çukurlar ve hendekler oluşturabilir. Bu heyelanlar genellikle su altındaki eğimli yamaçlardan kaynaklanır ve büyük ölçekli çöküntülere neden olabilir.

4. Karstik Erozyon: Deniz tabanındaki kalker gibi çözünen kayalar, karstik erozyon süreçleriyle oyulabilir ve çukurlar oluşturabilir.

Bu süreçlerin her biri, deniz tabanında çeşitli topografik özelliklerin oluşmasına katkıda bulunur ve denizlerin genel şeklini belirler.

Dünyanın En Derin Noktası: Mariana Çukuru

Dünyanın en derin çukuru, Mariana Çukuru'dur. Batı Pasifik Okyanusu'nda bulunur ve en derin noktası olan Challenger Derinliği, yaklaşık 11.034 metre (36.201 fit) derinliğe ulaşır. Bu derinlik, Everest Dağı'nın zirvesinden daha fazladır. Dünyadaki en eski deniz tabanlarından olduğu kabul edilen Mariana Çukuru'nun 180 milyon yıl yaşında olduğu tahmin ediliyor.

Ünlü yönetmen James Cameron, 2012 yılında Mariana Çukuru'nun dibine insanlı bir keşif düzenledi. Oradayken, Challenger Derinliği'nde çekilen ilk fotoğrafları çekti. Bu yolculuk, 1960 yılından beri çukura yapılan ilk insanlı keşifti.

Mariana Çukuru, iki deniz tabakasının birleştiği bir noktada oluşur ve bu noktada bir deniz tabanı levhası diğerinin altına dalış yapar. Bu tür bir tektonik aktivite, derin çukurların oluşmasına neden olabilir. Mariana Çukuru'nun derinlikleri, insanlık için oldukça keşfedilmemiş ve zorlu bir ortama sahiptir.

DÜNYADAKI ÇUKURLAR

Denizin Tam Ortasında Gizemli Çukur: Büyük Mavi Delik ve Efsanesi

Dünyadaki en ilginç çukurlardan biri, Meksika'daki "Great Blue Hole" olarak bilinen Büyük Mavi Delik'tir. Bu doğal oluşum, Belize kıyılarının açıklarında, Karayip Denizi'nde yer alır. Dikkat çeken en büyük özelliği koyu mavi bir daireden oluşan görüntüsü. Bir ressam tarafından çizilmiş kusursuz bir daireyi anımsatan bu görüntü turkuaz sulara kendisini anında belli ediyor. Büyük Mavi Delik, geniş bir dairesel şekle sahip ve yaklaşık 300 metre çapında. Derinliği yaklaşık 125 metre civarındadır. Bu çukur, bir zamanlar buzul çağlarında kara olan alanda, deniz seviyesi yükseldiğinde sular altında kalmış ve çukur oluşmuştur.

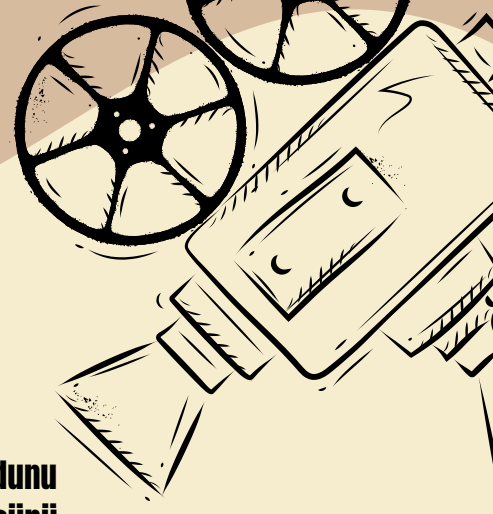
Büyük Mavi Delik, sığ bir lagünle çevrili olup, berrak mavi suyu ve sualtı yaşamıyla ünlüdür. Dalgıçlar arasında popüler bir dalış noktasıdır ve ilginç bir jeolojik oluşum olarak dikkat çeker. Bir mağaranın sular altında kalması sonucunda oluşan bu popüler dalış rotası, bir zamanlar "Dünyadaki En Harika 10 Yer" listesinde bir numaraya yerleşmeyi dahi başardı. 2018'de iki denizaltı, iç kısmın 3 boyutlu bir haritasını çıkarmak için suya daldı ve dipte iki ölü dalgıç keşfedildi.

İlk defa 1971 yılında deniz biyoloğu ve belgeselci Jaques-Yves Cousteau tarafından tüm dünyanın haberdar olduğu Büyük Mavi Delik, Belize'nin yerli halkı için hem efsane kaynağı hem de bir çeşit tapınak. Maya medeniyetinin günümüzdeki temsilcileri olan yerel halkın inanışına göre, Büyük Mavi Delik aslında tanrıların yaşadığı bir mağaraydı. Ancak insanlara küsen tanrılar mağarayı terk etti. Sonrasında ardı ardına bölgeye felaketler gelmeye başladı ve tanrıların mekanı olan mağara da terk edildikten sonra çökerek bir sualtı obruğuna dönüştü. Yerel halk Maya takviminden ilham alarak bu obruğun kıyamet işareti olduğunu söylüyor.

Nigar Nur Emnacar

SİNEMA KÖŞESİ

Umudunu Kaybetme

"Umudunu Kaybetme" filmi, yaşadığı zorluklara rağmen hayatta umudunu kaybetmeyen genç bir kızın hikayesini anlatır. Ana karakter, içsel gücünü keşfederken, aynı zamanda çevresindeki insanlara da ilham kaynağı olur. Film, umut, dayanıklılık ve insanın içsel gücü üzerine etkileyici bir dramatik yolculuğu izleyicilere sunar. Bu filmi izlemeyi düşünenlere, güçlü performanslar ve etkileyici bir hikaye sunan bu yapıyı keşfetmelerini öneririm.

Inception

"Inception," Christopher Nolan'ın yönettiği ve yazdığı, 2010 yapımı bir bilim kurgu gerilim filmidir. Dom Cobb, bilinçaltına sızma yeteneğine sahip bir hırsızdır ve zihinler arasında dolaşarak değerli sırları çalmaktadır. Ancak, geçmişinden kaynaklanan bir trajedi onun için bir engel oluşturur. Film, karmaşık bir hikâye yapısı ve etkileyici görsel efektleriyle bilinir. Eğer gerilim dolu bir bilim kurgu ve zihin bükme temalı film arıyorsanız, "Inception" sizi derin düşündürcek ve sürükleyici bir deneyim sunacaktır.

Matrix

"Matrix," 1999 yapımı bir bilim kurgu efsanesidir. Thomas Anderson, gündüzleri bilgisayar programcısı, geceleri ise hacker olan biridir. Neo olarak tanıdığı hacker dünyasının dışında, gerçek dünyanın Matrix adlı bir yapay zekâ tarafından kontrol edildiğini keşfeder. Neo, özgürlük savaşçıları Morpheus ve Trinity ile birlikte, insanlığın esaretinden kurtulmak ve gerçek dünyayı yeniden kazanmak için mücadeleye girer. Eğer sürükleyici bir bilim kurgu, etkileyici aksiyon ve derin düşündürücü bir hikâye arıyorsanız, "Matrix"i izlemenizi öneririm. Filmin özgün konsepti, görsel efektleri ve felsefi temaları izleyicilere unutulmaz bir deneyim sunar.

Yer Çekimi

"Yer Çekimi" (Gravity), Alfonso Cuarón tarafından yönetilen ve başrollerini Sandra Bullock ile George Clooney'nin paylaştığı bir bilim kurgu ve gerilim filmidir. Film, iki astronotun uzayda yaşadıkları olağanüstü olayları konu alır. Dr. Ryan Stone (Sandra Bullock) ve Kaptan Matt Kowalski (George Clooney), uzayda rutin bir görev sırasında beklenmedik bir felakete maruz kalır. Uzay mekiği parçalanır ve astronotlar, derin uzaya savrulur. Film, Sandra Bullock'un canlandırdığı Dr. Ryan Stone'un hayatta kalma mücadelesini ve izleyicileri gerilim dolu bir uzay yolculuğuna sürükler. "Yer Çekimi," görsel efektleri, atmosferi ve Sandra Bullock'un performansı ile büyük beğeni toplamış bir yapım olarak bilinir.

Fatma Hanzade Aydar

